

UREDBA (EU) 2016/1628 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 14. rujna 2016.**

o zahtjevima koji se odnose na ograničenja emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari i homologaciju tipa za motore s unutarnjim izgaranjem za necestovne pokretne strojeve, o izmjeni uredbi (EU) br. 1024/2012 i (EU) br. 167/2013 te o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 97/68/EZ

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Unutarnje tržište obuhvaća prostor bez unutarnjih granica na kojem mora biti osigurano slobodno kretanje robe, osoba, usluga i kapitala. U tu su svrhu Direktivom 97/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ uspostavljene mjere za smanjenje onečišćenja zraka iz motora koji se ugrađuju u necestovne pokretne strojeve. Prikladno je nastaviti napore za razvoj i funkcioniranje unutarnjeg tržišta Unije.
- (2) Unutarnje tržište trebalo bi se temeljiti na transparentnim, jednostavnim i dosljednim pravilima kojima se osigurava pravna sigurnost i jasnoća od kojih korist podjednako mogu ostvarivati poduzeća i potrošači.
- (3) Uveden je novi regulatorni pristup u pogledu zakonodavstva Unije o homologaciji motora, s ciljem pojednostavljenja tog zakonodavstva i ubrzanja njegova donošenja. Prema tom pristupu zakonodavac određuje temeljna pravila i načela i ovlašćuje Komisiju za donošenje delegiranih i provedbenih akata o daljnjim tehničkim pojednostavljenjima. Stoga bi s obzirom na bitne zahtjeve ovom Uredbom trebalo utvrditi samo ključne odredbe o emisiji plinovitih i krutih onečišćujućih tvari i homologaciji tipa za motore s unutarnjim izgaranjem za necestovne pokretne strojeve te bi trebalo ovlastiti Komisiju za utvrđivanje tehničkih specifikacija u delegiranim i provedbenim aktima.
- (4) Uredbom (EU) br. 167/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ uspostavljen je regulatorni okvir za homologaciju i nadzor tržišta vozila za poljoprivredu i šumarstvo. Zbog sličnosti područja i pozitivnog iskustva u primjeni Uredbe (EU) br. 167/2013 mnoga prava i obveze uspostavljene tom uredbom trebalo bi uzeti u obzir u odnosu na necestovne pokretne strojeve. Međutim, ključno je donijeti zaseban skup pravila kako bi se u potpunosti uzeli u obzir posebni zahtjevi motora za necestovne pokretne strojeve.

⁽¹⁾ Mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 18. veljače 2015. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 5. srpnja 2016. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 18. srpnja 2016.

⁽³⁾ Direktiva 97/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1997. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na mjere protiv emisije plinovitih i krutih onečišćujućih tvari iz motora s unutarnjim izgaranjem koji se ugrađuju u izvancestovne pokretne strojeve (SL L 59, 27.2.1998., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 167/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. veljače 2013. o homologaciji i nadzoru tržišta vozila za poljoprivredu i šumarstvo (SL L 60, 2.3.2013., str. 1.).

- (5) Direktivom 2006/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ utvrđuju se temeljni zdravstveni i sigurnosni zahtjevi u odnosu na konstruiranje i proizvodnju kako bi se poboljšala sigurnost strojeva koji se stavljaju na tržište. Međutim, u toj se Direktivi ne utvrđuju zahtjevi u vezi s emisijama plinovitih i krutih onečišćujućih tvari za motore za necestovne pokretne strojeve. Stoga bi trebalo utvrditi određene posebne obveze za proizvođače necestovnih pokretnih strojeva kako bi se osiguralo da se ugradnja motora u takve strojeve obavlja na način koji ne utječe negativno na sposobnost motora u pogledu emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari. Određene obveze koje se odnose na aspekte ograničenja emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari iz motora za necestovne pokretne strojeve također su potrebne kako bi se osigurala učinkovitost ograničenja emisija za motore utvrđenih u ovoj Uredbi.
- (6) Ova bi Uredba trebala sadržavati bitne zahtjeve koji se odnose na ograničenja emisija i postupke EU homologacije tipa za motore za necestovne pokretne strojeve. Glavni elementi odgovarajućih zahtjeva ove Uredbe temelje se na rezultatima procjene utjecaja od 20. studenoga 2013. koju je provela Komisija i u kojoj se analiziraju različite opcije navođenjem mogućih prednosti i nedostataka u pogledu gospodarskih, okolišnih, sigurnosnih i društvenih aspekata te u pogledu zdravstvenih učinaka. Analizom su obuhvaćeni i kvalitativni i kvantitativni aspekti.
- (7) S ciljem osiguranja funkcioniranja unutarnjeg tržišta ovom bi Uredbom trebalo utvrditi usklađena pravila za EU homologaciju tipa motora za necestovne pokretne strojeve. U tu bi svrhu trebalo uspostaviti nova ograničenja emisija i primjenjivati ih na motore za necestovne pokretne strojeve kao i za strojeve za poljoprivredu i šumarstvo kako bi se odrazio tehnološki napredak i osiguralo približavanje politikama Unije u cestovnom sektoru. Ta nova ograničenja emisija trebalo bi uspostaviti s ciljem ostvarivanja ciljeva Unije u vezi s kvalitetom zraka te smanjenja emisija iz necestovnih pokretnih strojeva te vozila za poljoprivredu i šumarstvo, čime bi se smanjio udio emisija iz necestovnih pokretnih strojeva u odnosu na emisije iz cestovnih vozila. Područje primjene zakonodavstva Unije u ovom području trebalo bi u skladu s time proširiti s ciljem poboljšanja usklađenosti tržišta na razini Unije i na međunarodnoj razini te smanjenja opasnosti od narušavanja tržišta i štetnih učinaka na zdravlje na najmanju moguću mjeru.
- (8) Osim širenja područja primjene zakonodavstva Unije u području usklađivanja tržišta, uz istodobno smanjenje opasnosti od narušavanja tržišta na najmanju moguću mjeru, ovom se Uredbom želi pojednostavniti sadašnji pravni okvir, među ostalim osiguravanjem mjera za pojednostavnjenje administrativnih postupaka, te poboljšati opće uvjete za izvršavanje takvog zakonodavstva, posebno strožim pravilima o nadzoru tržišta.
- (9) U Bijeloj knjizi Komisije od 28. ožujka 2011. naslovljenoj „Plan za jedinstveni europski prometni prostor – ususret konkurentnom i resursno učinkovitom prometnom sustavu” naglašava se posebna uloga koju željeznica i unutarnji plovni putovi trebaju imati u ostvarivanju klimatskih ciljeva. S obzirom na to da je napredak tih načina prijevoza u usporedbi s napretkom drugih sektora u odnosu na poboljšanje kvalitete zraka nepovoljan, Komisija i tijela država članica trebali bi u okviru svojih nadležnosti osigurati različite načine podržavanja inovacija u području tehnologija za smanjenje emisija kako bi kontinuirano povećanje količine tereta koji se preusmjerava na željeznički prijevoz i prijevoz unutarnjim plovnim putovima bilo popraćeno poboljšanjem kvalitete zraka u Europi.
- (10) Zahtjevima u vezi s motorima za necestovne pokretne strojeve trebalo bi poštovati načela utvrđena u Komunikaciji Komisije od 5. lipnja 2002. naslovljenoj „Akcijski plan – Pojednostavnjenje i poboljšanje regulatornog okružja”.
- (11) U Sedmom općem programu djelovanja Unije za okoliš donesenom Odlukom br. 1386/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ ponovno je istaknuto da se Unija usuglasila da će postići razine kvalitete zraka koje ne dovode do značajnih negativnih utjecaja na ljudsko zdravlje i okoliš i opasnosti za njih. Zakonodavstvom Unije uspostavljena su primjerena ograničenja emisija za kvalitetu okolnog zraka radi zaštite ljudskog zdravlja i,

⁽¹⁾ Direktiva 2006/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o strojevima i o izmjeni Direktive 95/16/EZ (SL L 157, 9.6.2006., str. 24.).

⁽²⁾ Odluka br. 1386/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2020. „Živjeti dobro unutar granica našeg planeta” (SL L 354, 28.12.2013., str. 171.).

posebno, osjetljivih osoba, kao i za nacionalne gornje granice emisija⁽¹⁾. Nakon Komunikacije od 4. svibnja 2001. kojom je uspostavljen program „Čist zrak za Europu (CAFE)” Komisija je 21. rujna 2005. donijela još jednu Komunikaciju naslovljenu „Tematska strategija o onečišćenju zraka”. Jedan je od zaključaka te tematske strategije da su potrebna daljnja smanjenja emisija u prometnom sektoru (zračnom, pomorskom i kopnenom prometu), u kućanstvima te energetsom, poljoprivrednom i industrijskom sektoru kako bi se postigli ciljevi Unije u vezi s kvalitetom zraka. Zadaći smanjenja emisija iz motora ugrađenih u necestovne pokretne strojeve trebalo bi, u tom kontekstu, pristupiti kao dijelu cjelovite strategije. Nova ograničenja emisija na koja se upućuje kao na „stupanj V.” jedna su od mjera osmišljenih za smanjenje sadašnjih emisija onečišćujućih tvari u zraku iz uporabe, poput onečišćujućih čestica, kao i prekursora ozona poput dušikovih oksida (NO_x) i ugljikovodika.

- (12) Svjetska zdravstvena organizacija razvrstala je 12. lipnja 2012., putem svoje Međunarodne agencije za istraživanje raka, emisije ispušnih plinova dizelskog motora kao „kancerogene za ljude” (1. skupina) na temelju dostatnih dokaza da je izlaganje njima povezano s povećanim rizikom od raka pluća.
- (13) Kako bi se ostvarilo poboljšanje u pogledu kvalitete zraka u Uniji i na održiv način ostvarili ciljevi Unije u vezi sa zaštitom zraka od sada pa do 2020. i nakon toga, potrebni su kontinuirani naponi za smanjenje emisija iz raznih vrsta motora. Zbog tog bi razloga proizvođači trebali unaprijed dobivati jasne i sveobuhvatne informacije o budućim graničnim vrijednostima emisija te bi im trebalo omogućiti odgovarajuće razdoblje za usklađivanje s tim vrijednostima i provedbu potrebnih tehničkih pomaka.
- (14) Pri određivanju ograničenja emisija važno je uzeti u obzir posljedice za konkurentnost tržišta i proizvođača, izravne i neizravne troškove nametnute poduzećima te koristi koje nastaju u obliku poticanja inovacija, poboljšanja kvalitete zraka, smanjenja zdravstvenih troškova i produljenja očekivanog životnog vijeka.
- (15) Smanjenje emisija iz motora na održiv način zahtijeva stalno jačanje izravne suradnje između proizvođača i povezanih poduzeća, s jedne strane, i afirmiranih institucija koje se bave znanstvenim istraživanjem, s druge strane. Takva suradnja ima važnu ulogu u razvoju novih proizvoda i tehnologija koji doprinose poboljšanju kvalitete zraka.
- (16) Emisije iz motora za necestovne pokretne strojeve čine značajan udio ukupnih emisija određenih štetnih atmosferskih onečišćujućih tvari izazvanih ljudskim djelovanjem. Motori odgovorni za znatan udio onečišćenja zraka dušikovim oksidima i česticama trebali bi podlijegati novim ograničenjima emisija.
- (17) Kako bi se zajamčila najbolja razina zaštite osoba koje rade u blizini strojeva i kako bi kumulativna izloženost osoba koje rade u blizini više različitih pokretnih strojeva i opreme bila najmanja moguća, trebalo bi koristiti danas dostupnu tehnologiju radi smanjenja emisija na najmanju moguću mjeru.
- (18) Komisija bi trebala neprestano preispitivati emisije koje još nisu regulirane i koje su posljedica šire upotrebe goriva nove vrste, novih tehnologija u motorima i novih sustava za kontrolu emisija. Komisija bi, prema potrebi, trebala podnijeti prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću s ciljem reguliranja takvih emisija.
- (19) Potrebno je poticati uvođenje vozila na alternativna goriva koja mogu imati male emisije dušikovih oksida i male emisije krutih onečišćujućih tvari. Stoga bi trebalo prilagoditi granične vrijednosti ukupnih ugljikovodika kako bi se u obzir uzeli nemetanski ugljikovodici i emisije metana.
- (20) Ovom se Uredbom ne dovodi u pitanje pravo država članica da u skladu s Ugovorima utvrđuju zahtjeve koje smatraju potrebnima kako bi se osigurala zaštita javnosti i radnika kad god se upotrebljavaju necestovni pokretni strojevi iz ove Uredbe, pod uvjetom da takvi zahtjevi ne utječu na stavljanje na tržište motora za takve strojeve.

⁽¹⁾ Odluka br. 1600/2002/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. srpnja 2002. o utvrđivanju šestog akcijskog programa Zajednice za okoliš (SL L 242, 10.9.2002., str. 1.); Direktiva 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o kvaliteti zraka i čistom zraku za Europu (SL L 152, 11.6.2008., str. 1.).

- (21) Kako bi se osiguralo reguliranje emisija vrlo finih onečišćujućih čestica (veličine 0,1 μm i manje), Komisiju bi trebalo ovlastiti za donošenje pristupa emisijama krutih onečišćujućih tvari koji se temelji na broju, dodatno uz pristup koji se temelji na masi koji je sada u upotrebi. Pristup koji se temelji na broju trebao bi se oslanjati na rezultate Programa mjerenja čestica Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) i trebao bi biti u skladu s postojećim ambicioznim ciljevima u području okoliša.
- (22) Kako bi se ostvarili ti okolišni ciljevi, prikladno je da će granične vrijednosti broja čestica utvrđene u ovoj Uredbi vjerojatno odražavati najviše razine sposobnosti koje se sada postižu filtrima čestica upotrebom najbolje dostupne tehnologije.
- (23) S obzirom na dugi životni vijek necestovnih pokretnih strojeva primjereno je razmotriti naknadne preinake motora koji su već u uporabi. Takve bi naknadne preinake osobito trebalo usmjeriti na gusto naseljena urbana područja, kao oblik pomoći državama članicama da poštuju zakonodavstvo Unije o kvaliteti zraka. Kako bi se osigurala usporediva i ambiciozna razina naknadnih preinaka, države članice trebale bi voditi računa o načelima iz Pravilnika UNECE-a br. 132.
- (24) Prema potrebi i ako su tehnologije međusobno povezane, trebalo bi tražiti sinergije između smanjenja emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari iz motora za necestovne pokretne strojeve i ograničenja emisija koja se primjenjuju na teška teretna vozila. Takvo djelovanje moglo bi doprinijeti povećanju ekonomija razmjera i poboljšanju kvalitete zraka.
- (25) Komisija bi trebala donijeti ispitne cikluse usklađene na svjetskoj razini u ispitnim postupcima koji čine temelj za propise EU homologacije tipa u vezi s emisijama. Trebalo bi razmotriti i primjenu prenosivih sustava za mjerenje emisija radi praćenja stvarnih emisija iz uporabe.
- (26) Kako bi se pokušalo riješiti stvarne emisije iz uporabe i kako bi se pripremio postupak provjere sukladnosti u uporabi, trebalo bi u prikladnom razdoblju donijeti ispitnu metodologiju za praćenje usklađenosti sa zahtjevima u vezi s vrijednosti emisija koja se temelji na upotrebi prenosivih sustava za mjerenje emisija.
- (27) Ispravno funkcioniranje sustava za naknadnu obradu ispušnih plinova, posebno u slučaju dušikovih oksida, ključno je za usklađenost s uspostavljenim ograničenjima emisija onečišćujućih tvari. U tom kontekstu trebalo bi uvesti mjere čiji je cilj osigurati ispravno funkcioniranje sustava za naknadnu obradu ispušnih plinova koji se zasnivaju na upotrebi bilo kojeg potrošnog ili neobnovljivog reagensa.
- (28) Prenosive vatrogasne pumpe ključne su u određenim izvanrednim situacijama u kojima je nedostupna opskrba vodom iz vodovoda. Ugrađivanjem sustava za naknadnu obradu ispušnih plinova u takve strojeve njihova masa i temperatura pri radu povećale bi se u tolikoj mjeri da bi to postalo opasno za rukovatelja i bilo bi ih nemoguće ručno prenositi. Prenosive vatrogasne pumpe trebale bi stoga biti isključene iz područja primjene ove Uredbe.
- (29) Preinake motora poput isključivanja njegova sustava za naknadnu obradu ispušnih plinova ili povećanja snage mogle bi imati ozbiljne posljedice za vrijednosti emisija motora i njegovu trajnost. Pravne osobe koje izvođe takve preinake trebale bi stoga biti odgovorne za osiguranje poštovanja ograničenja emisija koja se primjenjuju.
- (30) Trebalo bi dopustiti stavljanje na tržište u državama članicama motora koji su obuhvaćeni novim pravilima o ograničenjima emisija i postupcima EU homologacije tipa utvrđenima ovom Uredbom i koji su u skladu s tim pravilima. Takvi motori u pogledu njihova stavljanja na tržište ne bi trebali podlijeći nikakvim drugim nacionalnim zahtjevima u vezi s emisijama. Time ne bi trebalo dovoditi u pitanje pravo država članica da potiču ili ograničavaju upotrebu motora koji su već stavljeni na tržište, pod uvjetom da kriteriji koji se primjenjuju nisu diskriminirajući i da su objektivno opravdani. Države članice koje dodjeljuju EU homologacije tipa trebale bi poduzeti mjere provjere kako bi osigurale da se motori proizvedeni u okviru postupaka EU homologacije tipa mogu identificirati.
- (31) Motori za izvoz i motori za upotrebu u oružanim snagama ne bi trebali podlijeći ograničenjima emisija utvrđenima u ovoj Uredbi. Međutim, kako bi se takvi motori razlikovali od motora koji podliježu tim ograničenjima emisija, u određenim slučajevima trebalo bi zahtijevati oznake.

- (32) Kako bi se uzela u obzir logistička ograničenja opskrbe i omogućio tijek proizvodnje „točno na vrijeme” te kako bi se izbjegli nepotrebni troškovi i administrativno opterećenje, proizvođaču bi, uz pristanak proizvođača izvorne opreme („OEM”), trebalo dozvoliti da motor isporuči odvojeno od njegova sustava za naknadnu obradu ispušnih plinova.
- (33) Pojedini necestovni pokretni strojevi rade u ekstremnim uvjetima koji predstavljaju opasnost za život ili zdravlje, ili podliježu vrlo visokim tehničkim zahtjevima. S obzirom na te posebne okolnosti i na relativno mali broj motora za takve necestovne pokretne strojeve trebalo bi u pogledu motora koji se trebaju upotrebljavati u potencijalno eksplozivnim atmosferama i u vozilima za spuštanje brodica za spašavanje predvidjeti određena izuzeća od zahtjeva u vezi s ograničenjima emisija utvrđenima u ovoj Uredbi.
- (34) Kako bi se omogućile aktivnosti terenskog ispitivanja koje provode proizvođači, a koje su sastavni dio postupka razvoja motora, u toj bi fazi trebalo dozvoliti privremeno stavljanje na tržište motora bez EU homologacije tipa. Trebala bi biti dopuštena i izuzeća kojima se dozvoljava privremeno stavljanje na tržište motora u svrhu terenskog ispitivanja prototipova.
- (35) Kako bi se uzeli u obzir dugoročni projekti u željezničkom sektoru koji zahtijevaju velika ulaganja, u skladu s Direktivom 2008/57/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ trebalo bi predvidjeti izuzeće za motore koji su dio projekata pokrenutih prije datuma početka primjene ove Uredbe i koji su u naprednoj fazi razvoja.
- (36) Ključno je ne ometati tehničke inovacije u pogledu vrijednosti emisija motora za necestovne pokretne strojeve zahtjevima koji trenutačno nisu predviđeni postojećim administrativnim postupcima za homologaciju tipa. Stoga je potrebno predvidjeti određena izuzeća i pravila u pogledu motora koji sadržavaju nove tehnologije ili nove koncepte.
- (37) OEM-ovi koji proizvode ograničen broj jedinica godišnje suočavaju se s ozbiljnim izazovima kada rekonstruiraju svoju gamu proizvoda unutar standardnog prijelaznog razdoblja. Ti su proizvođači obično mala i srednja poduzeća („MSP-ovi”) koja imaju ograničene inženjerske sposobnosti i koja često dobivaju informacije o budućim generacijama motora kasnije od drugih OEM-ova. To je posebno slučaj s proizvođačima poljoprivrednih strojeva koji proizvode ograničen broj komada godišnje, koji bi se suočili s ozbiljnim strukturnim izazovom pri prijelazu na ograničenja emisija stupnja V. Stoga je potrebno predvidjeti posebna pravila za takve slučajeve.
- (38) Trebalo bi dopustiti stavljanje na tržište motora koji udovoljavaju manje strogim ograničenjima emisija od onih utvrđenih u ovoj Uredbi i kojima se namjerava zamijeniti motore koji su već ugrađeni u necestovne pokretne strojeve kako bi se proizvođačima omogućilo da ispune svoje obveze iz jamstva i osiguraju dovoljnu dostupnost takvih motora na tržištu.
- (39) U skladu sa sadašnjim procjenama bit će potrebno zamijeniti određeni broj lokomotiva za prugu širokog kolosijeka između 2016. i 2025. Lokomotive s motorima velike snage prikladne za željezničku mrežu širine kolosijeka 1 520 mm nisu dostupne na tržištu Unije. Rješenjima s izradom po mjeri značajno bi se povećali troškovi za novu lokomotivu te bi se njima odvratilo željezničke prijevoznike od obnove voznih parkova. Tehnička i gospodarska ograničenja željezničke mreže širine kolosijeka 1 520 mm trebalo bi uzeti u obzir u postupcima EU homologacije tipa. Kako bi se olakšala i ubrzala ekologizacija željezničkog sektora u dotičnim državama članicama te promicala upotreba trenutačno najbolje dostupne tehnologije na tržištu, trebalo bi odobriti privremeno izuzeće za te lokomotive na željezničkoj mreži. Takvim izuzećem moglo bi se omogućiti smanjenje utjecaja željezničkog prometa na okoliš.
- (40) Proizvodnja pamuka u Uniji ograničena je na vrlo mali broj država članica. Zbog visokih troškova za nove strojeve za berbu pamuka i kako bi se izbjeglo uvođenje dodatnog financijskog opterećenja za sektor proizvodnje pamuka, koje bi dodatno ugrozilo njegovu gospodarsku održivost, gospodarskim subjektima trebalo bi dati pristup širokom rasponu rabljenih strojeva za berbu pamuka. Stoga bi države članice tijekom ograničenog razdoblja trebale imati mogućnost primjene nacionalnog zakonodavstva na motore ugrađene u takve strojeve.

⁽¹⁾ Direktiva 2008/57/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o interoperabilnosti željezničkog sustava unutar Zajednice (SL L 191, 18.7.2008, str. 1.).

- (41) U vezi s nadzorom tržišta ovom Uredbom trebalo bi nacionalnim tijelima nametnuti obveze koje su detaljnije od odgovarajućih obveza utvrđenih u Uredbi (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
- (42) Kako bi se osiguralo da je postupak za praćenje sukladnosti proizvodnje, koji je jedan od kamena temeljaca sustava EU homologacije tipa, ispravno proveden i da pravilno funkcionira, imenovano nadležno tijelo ili prikladno kvalificirana tehnička služba imenovana u tu svrhu trebali bi redovito provjeravati proizvođače.
- (43) Unija je ugovorna stranka Sporazuma UNECE-a o prihvatanju jednakih tehničkih propisa za vozila na kotačima, opremu i dijelove koji mogu biti ugrađeni i/ili upotrijebljeni u vozilima na kotačima i uvjeta za uzajamno priznavanje homologacija dodijeljenih na temelju tih propisa („Revidirani sporazum iz 1958.”). Stoga bi homologacije dodijeljene u skladu s pravilnicima UNECE-a i njihovim izmjenama za koje je Unija glasala ili kojima je Unija pristupila u primjeni Odluke Vijeća 97/836/EZ ⁽²⁾ trebalo priznati kao jednakovrijedne EU homologacijama tipa dodijeljenima u skladu s ovom Uredbom. Komisiju bi u skladu s time trebalo ovlastiti za donošenje delegiranih akata kako bi odredila koji se pravilnici UNECE-a trebaju primjenjivati na EU homologacije tipa te kako bi osigurala dosljednost zakonodavstva Unije sa zakonodavstvom UNECE-a i njihovu usklađenost.
- (44) Kako bi se ova Uredba dopunila dodatnim tehničkim pojedinostima, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u vezi s praćenjem vrijednosti emisija motora u uporabi, tehničkim ispitivanjima i mjernim postupcima, sukladnošću proizvodnje, odvojenom isporukom sustava za naknadnu obradu ispušnih plinova motora, motorima za terensko ispitivanje, motorima za rad u eksplozivnim atmosferama, jednakovrijednosti EU homologacija tipa motora, obavijestima za OEM-ove i krajnje korisnike te normama i ocjenama tehničkih službi. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ⁽³⁾. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (45) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾.
- (46) Države članice trebale bi utvrditi pravila o sankcijama koja se primjenjuju na kršenja ove Uredbe i osigurati njihovu provedbu. Te bi sankcije trebale biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.
- (47) Kako bi se u obzir uzeli tekući tehnički napredak i najnovije spoznaje u području istraživanja i inovacija, trebalo bi identificirati dodatni potencijal smanjenja emisija onečišćujućih tvari iz motora već ugrađenih u necestovne pokretne strojeve. Težište takve ocjene trebalo bi biti na onim kategorijama motora koje su prvi put obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe i onima u pogledu kojih granične vrijednosti emisija u skladu s ovom Uredbom ostaju nepromijenjene.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 (SL L 218, 13.8.2008., str. 30.).

⁽²⁾ Odluka Vijeća 97/836/EZ od 27. studenoga 1997. s obzirom na pristupanje Europske zajednice Sporazumu Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu o prihvatanju jednakih tehničkih propisa za vozila na kotačima, opremu i dijelove koji mogu biti ugrađeni i/ili upotrijebljeni u vozilima na kotačima i uvjetima za uzajamno priznavanje homologacija dodijeljenih na temelju tih propisa („Revidirani Sporazum iz 1958.”) (SL L 346, 17.12.1997., str. 78.).

⁽³⁾ SL L 123, 12.5.2016. str. 1.

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (48) Posebne granične vrijednosti, ispitni postupci i zahtjevi za emisije onečišćujućih tvari utvrđeni u ovoj Uredbi trebali bi se primjenjivati i na motore za traktore za poljoprivredu i šumarstvo obuhvaćene Uredbom (EU) br. 167/2013. S obzirom na kombinirani učinak odgađanja stupnja IV. za traktore za poljoprivredu kategorija T2, T4.1 i C2 i datumâ početka primjene stupnja V., stupanj IV. trajao bi vrlo kratko u odnosu na raspon snage od 56 do 130 kW. Kako bi se izbjegla neučinkovitost i nepotrebno opterećenje, datum za obveznu EU homologacije tipa za stupanj IV. trebalo bi odgoditi za godinu dana te u skladu s time povećati fleksibilnu količinu. Nadalje, prijelazne odredbe iz ove Uredbe u pogledu zahtjeva u vezi s primjenom stupnja V. trebale bi se primjenjivati i na motore stupnja III.B. Uredbu (EU) br. 167/2013 i Delegiranu uredbu Komisije (EU) 2015/96 ⁽¹⁾ trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (49) Radi jasnoće, predvidljivosti, racionalnosti i pojednostavnjenja te kako bi se smanjilo opterećenje za proizvođače motora i necestovnih pokretnih strojeva, ova bi Uredba trebala sadržavati samo ograničen broj provedbenih faza za uvođenje novih razina emisija i postupaka EU homologacije tipa. Pravodobno definiranje zahtjeva ključno je za osiguranje dovoljno vremena proizvođačima da razviju, ispituju i primijene tehnička rješenja za motore koji se proizvode serijski, a proizvođačima i homologacijskim tijelima da uspostave potrebne administrativne sustave.
- (50) Direktiva 97/68/EZ značajno je izmijenjena nekoliko puta. Radi jasnoće, predvidljivosti, racionalnosti i pojednostavnjenja tu bi Direktivu trebalo staviti izvan snage i zamijeniti uredbom i ograničenim brojem delegiranih i provedbenih akata. Donošenjem uredbe osigurava se da su njezine odredbe izravno primjenjive posebice na proizvođače, homologacijska tijela i tehničke službe i da ih se može mnogo brže i učinkovitije izmijeniti kako bi se bolje uzeo u obzir tehnički napredak.
- (51) Direktivu 97/68/EZ trebalo bi stoga staviti izvan snage s učinkom od dana kojim bi se industriji ostavilo dovoljno vremena za prilagodbu ovoj Uredbi te tehničkim specifikacijama i administrativnim odredbama koje treba utvrditi u delegiranim i provedbenim aktima donesenima u skladu s njom.
- (52) Direktivom 97/68/EZ ne predviđa se odstupanje za motore za necestovne mobilne strojeve za rad u potencijalno eksplozivnim atmosferama. Kako bi se uzeli u obzir strogi tehnički zahtjevi koji su ključni za sigurnost rada takvih motora, Direktivu 97/68/EZ trebalo bi izmijeniti kako bi se omogućila odstupanja za takve motore koja se trebaju primjenjivati do stavljanja te direktive izvan snage.
- (53) Razmjenu podataka i informacija u vezi s EU homologacijama tipa potrebno je poboljšati tako da se ova Uredba može primjenjivati učinkovito i brzo. Od nacionalnih tijela stoga bi trebalo zahtijevati da učinkovito surađuju međusobno i s Komisijom te razmjenjuju podatke i informacije u vezi s EU homologacijama tipa s pomoću Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („sustav IMI”) uspostavljenog Uredbom (EU) br. 1024/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾. Kako bi se olakšala provedba ove Uredbe, trebalo bi uspostaviti posebno prilagođen modul sustava IMI za necestovne pokretne strojeve. Proizvođači i tehničke službe također bi se trebali moći koristiti sustavom IMI za razmjenu podataka i informacija o motorima za necestovne pokretne strojeve.
- (54) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, odnosno utvrđivanje usklađenih pravila o administrativnim i tehničkim zahtjevima u vezi s ograničenjima emisija i postupcima EU homologacije tipa za motore za necestovne pokretne strojeve, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog svojeg opsega i učinka oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva,

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/96 od 1. listopada 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 167/2013 Europskog parlamenta i Vijeća koja se odnosi na zahtjeve u pogledu utjecaja na okoliš i učinkovitosti pogonskih jedinica vozila za poljoprivredu i šumarstvo (SL L 16, 23.1.2015., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1024/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2008/49/EZ („Uredba IMI”) (SL L 316, 14.11.2012., str. 1.).

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet

1. Ovom se Uredbom za sve motore iz članka 2. stavka 1. utvrđuju ograničenja emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari kao i administrativni i tehnički zahtjevi u vezi s EU homologacijom tipa.

Ovom se Uredbom utvrđuju i određene obveze u vezi s necestovnim pokretnim strojevima u koje se motor, kako je naveden u članku 2. stavku 1., ugrađuje ili je ugrađen, u odnosu na ograničenja emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari iz takvih motora.

2. Ovom se Uredbom utvrđuju i zahtjevi za nadzor tržišta motora iz članka 2. stavka 1. koji su ugrađeni u ili su namijenjeni za ugradnju u necestovne pokretne strojeve i koji podliježu EU homologaciji tipa.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Uredba primjenjuje na sve motore obuhvaćene kategorijama navedenima u članku 4. stavku 1. koji su ugrađeni u ili su namijenjeni za ugradnju u necestovne pokretne strojeve te, u onoj mjeri u kojoj se to odnosi na ograničenja emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari iz tih motora, i na takve necestovne pokretne strojeve.

2. Ova se Uredba ne primjenjuje na motore za:

- (a) pogon vozila iz članka 2. stavka 1. Direktive 2007/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
- (b) pogon traktora za poljoprivredu i šumarstvo kako su definirani u članku 3. točki 8. Uredbe (EU) br. 167/2013;
- (c) pogon vozila iz članka 2. stavka 1. Uredbe (EU) br. 168/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾;
- (d) nepokretne strojeve;
- (e) pomorska plovila za koja je potrebna važeća svjedodžba o sposobnosti za plovidbu ili svjedodžba o sigurnosti;
- (f) plovne ili plutajuće objekte kako su definirani u Direktivi (EU) 2016/1629 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ i koji nisu obuhvaćeni područjem njezine primjene;
- (g) pogon ili pomoćne svrhe plovila unutarnje plovidbe neto snage manje od 19 kW;
- (h) plovila kako su definirana u članku 3. točki 1. Direktive 2013/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ Direktiva 2007/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. rujna 2007. o uspostavi okvira za homologaciju motornih vozila i njihovih prikolica te sustava, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica namijenjenih za takva vozila (Okvirna direktiva) (SL L 263, 9.10.2007., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 168/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o homologaciji i nadzoru tržišta vozila na dva ili tri kotača i četverocikala (SL L 60, 2.3.2013., str. 52.).

⁽³⁾ Direktiva (EU) 2016/1629 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016. o utvrđivanju tehničkih pravila za plovila unutarnje plovidbe, izmjeni Direktive 2009/100/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2006/87/EZ (vidjeti stranicu 118. ovoga Službenog lista).

⁽⁴⁾ Direktiva 2013/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o rekreacijskim plovilima i osobnim plovilima na vodomlazni pogon i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 94/25/EZ (SL L 354, 28.12.2013., str. 90.).

- (i) zrakoplove kako su definirani u članku 2. točki (a) Uredbe Komisije (EU) br. 1321/2014 ⁽¹⁾;
- (j) rekreacijska vozila, osim motornih saonica, terenskih vozila i vozila s usporedno postavljenim sjedalima;
- (k) vozila i strojeve koji se isključivo upotrebljavaju ili se namjeravaju isključivo upotrebljavati u natjecanjima;
- (l) prenosive vatrogasne pumpe kako su definirane europskom normom o prenosivim vatrogasnim pumpama ⁽²⁾ i obuhvaćene njome;
- (m) umanjene modele ili umanjene replike vozila ili strojeva proizvedene, u rekreativne svrhe, u manjem mjerilu od originala, i koji imaju neto snagu manju od 19 kW.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „necestovni pokretni strojevi” znači svaki pokretni stroj, prenosiva oprema ili vozilo s karoserijom ili bez nje i kotačima ili bez njih koji nisu namijenjeni za cestovni prijevoz putnika ili robe, i uključuju strojeve ugrađene na podvozje vozila namijenjenih za cestovni prijevoz putnika ili robe;
2. „EU homologacija tipa” znači postupak kojim homologacijsko tijelo potvrđuje da tip motora ili porodica motora zadovoljava odgovarajuće administrativne odredbe i tehničke zahtjeve ove Uredbe;
3. „plinovite onečišćujuće tvari” znači sljedeće onečišćujuće tvari u plinovitom stanju koje je ispustio motor: ugljikov monoksid (CO), ukupni ugljikovodici (HC) i dušikovi oksidi (NO_x), pri čemu je NO_x dušikov monoksid (NO) i dušikov dioksid (NO₂), izraženi kao ekvivalent NO₂;
4. „čestična tvar” ili „PM” (particulate matter) znači masa bilo kojeg materijala u plinu koji je ispustio motor, a koji se nakuplja na specifičanom filtarskom mediju nakon razrjeđivanja plina čistim filtriranim zrakom tako da temperatura ne premaši 325 K (52 °C);
5. „broj čestica” ili „PN” (particulate number) znači broj krutih čestica promjera većeg od 23 nm koje je ispustio motor;
6. „krute onečišćujuće tvari” znači svaka tvar koju je ispustio motor, a koja se mjeri kao PM ili PN;
7. „motor s unutarnjim izgaranjem” ili „motor” znači pretvarač energije različit od plinske turbine konstruiran tako da kemijsku energiju (ulazna energija) pretvara u mehaničku energiju (izlazna energija) s pomoću procesa unutarnjeg izgaranja; njime su obuhvaćeni, ako su ugrađeni, sustav za kontrolu emisija i komunikacijsko sučelje (sklopovlje i poruke) između elektroničke(-ih) upravljačke(-ih) jedinice(-a) motora i bilo kojeg drugog pogonskog sustava ili upravljačke jedinice necestovnih pokretnih strojeva potrebnih za sukladnost s poglavljima II. i III.;
8. „tip motora” znači skupina motora koji se ne razlikuju u bitnim značajkama motora;
9. „porodica motora” znači proizvođačevo razvrstavanje tipova motora koji zbog svoje konstrukcije imaju slične značajke ispušnih emisija i poštuju granične vrijednosti emisija koje se primjenjuju;
10. „osnovni motor” znači tip motora izabran iz porodice motora tako da su značajke njegovih emisija reprezentativne za tu porodicu motora;
11. „zamjenski motor” znači motor:
 - (a) koji se isključivo koristi da bi zamijenio motor koji je već stavljen na tržište i ugrađen u necestovni pokretni stroj; i
 - (b) u skladu je sa stupnjem emisija koji je niži od onoga koji se primjenjivao na dan zamjene motora;

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) br. 1321/2014 od 26. studenoga 2014. o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i aeronautičkih proizvoda, dijelova i uređaja, te o odobravanju organizacija i osoblja uključenih u te poslove (SL L 362, 17.12.2014., str. 1.).

⁽²⁾ Europska norma EN 14466+A1: 2009 (vatrogasne pumpe – prenosive pumpe – zahtjevi u vezi sa sigurnošću i sposobnošću, ispitivanja).

12. „motor u uporabi” znači motor koji u necestovnim pokretnim strojevima radi u normalnim radnim modovima, pod normalnim uvjetima i uz normalno opterećenje i koji se koristi za obavljanje ispitivanja praćenja emisija kako je navedeno u članku 19.;
13. „motor CI” znači motor koji radi na načelu paljenja zbog kompresije („CI”);
14. „motor SI” znači motor koji radi na načelu paljenja gorive smjese električnom iskrom („SI”);
15. „ručni motor SI” znači motor SI koji ima referentnu snagu manju od 19 kW i upotrebljava se u primjerku opreme koji ispunjava najmanje jedan od sljedećih uvjeta:
 - (a) rukovatelj ga nosi tijekom cijelog obavljanja funkcije(-a) za koju(-e) je namijenjen;
 - (b) radi u više položaja, primjerice bočno ili preokrenuto, kako bi obavio funkciju(-e) za koju(-e) je namijenjen;
 - (c) njegova suha masa, zajedno s motorom, manja je od 20 kg te on ispunjava najmanje jedan od sljedećih uvjeta:
 - i. rukovatelj pridržava ili nosi opremu tijekom cijelog obavljanja funkcije(-a) za koju(-e) je namijenjen;
 - ii. rukovatelj pridržava ili dodatno kontrolira opremu tijekom cijelog obavljanja funkcije(-a) za koju(-e) je namijenjen;
 - iii. upotrebljava se u generatoru ili pumpi;
16. „tekuće gorivo” znači gorivo koje u standardnim okolnim uvjetima postoji u tekućem stanju (298 K, apsolutni okolni tlak 101,3 kPa);
17. „plinovito gorivo” znači svako gorivo koje je u standardnim okolnim uvjetima u posve plinovitom stanju (298 K, apsolutni okolni tlak 101,3 kPa);
18. „motor s dvojnim gorivom” znači motor konstruiran tako da istodobno radi s tekućim gorivom i s plinovitim gorivom, pri čemu se potrošnja pojedinog goriva mjeri odvojeno, a utrošena količina jednog goriva u odnosu na drugo može varirati ovisno o radu;
19. „motor s jednim gorivom” znači motor koji nije motor s dvojnim gorivom;
20. „GER” (omjer plina i energije) znači, u slučaju motora s dvojnim gorivom, omjer energetskog sadržaja plinovitog goriva i energetskog sadržaja obaju goriva, a u slučaju motora s jednim gorivom definira se kao 1 ili 0 ovisno o vrsti goriva;
21. „motor stalne brzine” znači motor čija je EU homologacija tipa ograničena na rad pri stalnoj brzini, isključujući motore kod kojih je funkcija regulatora stalne brzine uklonjena ili isključena; on može imati brzinu vrtnje praznog hoda koju se može upotrebljavati tijekom pokretanja ili gašenja i može biti opremljen regulatorom koji se može namjestiti na drugu brzinu kada je motor zaustavljen;
22. „motor promjenjive brzine” znači motor koji nije motor stalne brzine;
23. „rad pri stalnoj brzini” znači rad motora s regulatorom koji automatski upravlja zahtjevom rukovatelja za održavanje brzine motora, čak i uz opterećenje koje se mijenja;
24. „pomoćni motor” znači motor koji je ugrađen ili namijenjen za ugradnju u necestovne pokretne strojeve, a koji ni izravno ni neizravno ne daje pogon;
25. „neto snaga” znači snaga motora u kilovatima postignuta na ispitnom stolu na kraju koljenastog vratila ili njemu istovrijednog dijela, izmjerena u skladu s metodom mjerenja snage motora s unutarnjim izgaranjem definiranom u Pravilniku UNECE-a br. 120 uz upotrebu referentnog goriva ili referentne kombinacije goriva određenih u članku 25. stavku 2.;
26. „referentna snaga” znači neto snaga s pomoću koje se određuju granične vrijednosti emisija tog motora koje se primjenjuju;

27. „nazivna neto snaga” znači neto snaga u kilovatima koju deklarira proizvođač motora pri nazivnoj brzini;
28. „najveća neto snaga” znači najveća vrijednost neto snage na nazivnoj krivulji snage pod punim opterećenjem za taj tip motora;
29. „nazivna brzina” znači najveća brzina pri punom opterećenju koju dopušta regulator motora, kako ju je definirao proizvođač, ili, ako regulatora nema, brzina pri kojoj se postiže najveća neto snaga u skladu sa specifikacijama proizvođača;
30. „datum proizvodnje motora” znači datum, izražen mjesecom i godinom, na koji je motor nakon silaska s proizvodne linije prošao završnu provjeru i spreman je za isporuku ili stavljanje na zalihu;
31. „prijelazno razdoblje” znači prva 24 mjeseca nakon datuma navedenih u Prilogu III. za stavljanje motorâ stupnja V. na tržište;
32. „prijelazni motor” znači motor čiji je datum proizvodnje raniji od datuma navedenih u Prilogu III. za stavljanje motorâ stupnja V. na tržište i koji je:
 - (a) u skladu s najnovijim ograničenjima emisija koja se primjenjuju, definiranim u odgovarajućem zakonodavstvu koje se primjenjuje 5. listopada 2016.; ili
 - (b) obuhvaćen rasponom snage ili se upotrebljava ili je namijenjen za upotrebu u uređaju koji ne podliježe ograničenjima emisija onečišćujućih tvari i homologaciji tipa na razini Unije 5. listopada 2016.;
33. „datum proizvodnje necestovnog pokretnog stroja” znači mjesec i godinu navedene na propisanoj oznaci stroja ili, u nedostatku propisane oznake, mjesec i godinu u kojoj je on nakon silaska s proizvodne linije prošao završnu provjeru;
34. „plovilo unutarnje plovidbe” znači plovni ili plutajući objekt koji je obuhvaćen područjem primjene Direktive (EU) 2016/1629;
35. „generator” znači neovisni necestovni pokretni stroj koji nije dio pogonskog sustava, ponajprije namijenjen za proizvodnju električne energije;
36. „nepokretni strojevi” znači strojevi koji su namijenjeni za trajnu ugradnju na jedno mjesto pri prvoj upotrebi i nisu namijenjeni da ih se prevozi, cestom ili drukčije, osim tijekom prijevoza od mjesta proizvodnje do mjesta prve ugradnje;
37. „trajno ugrađen” znači pričvršćen svornjacima ili drukčije djelotvorno pričvršćen, tako da ga se ne može ukloniti bez upotrebe alata ili opreme, na temelj ili drugu podlogu koji su namijenjeni tome da motor radi na jednom mjestu u zgradi, građevini, objektu ili postrojenju;
38. „motorne saonice” znači stroj s vlastitim pogonom namijenjen za izvancestovnu vožnju, ponajprije po snijegu, koji pokreću gusjenice u dodiru sa snijegom, a usmjeravaju jedna ili više skija u dodiru sa snijegom i koji u voznom stanju neopterećen ima najveću masu od 454 kg (uključujući standardnu opremu, rashladnu tekućinu, maziva, gorivo i alat, ali bez dodatne opreme i vozača);
39. „terensko vozilo” ili „ATV” znači motorno vozilo koje pogoni motor i koje je ponajprije namijenjeno za vožnju po neasfaltiranim površinama na četiri ili više kotača s niskotlačnim gumama, ima sjedalo u obliku sedla konstruirano tako da na njemu može sjediti samo vozač ili sjedalo u obliku sedla konstruirano tako da na njemu sjedi vozač i sjedalo za najviše jednog putnika i ručke za upravljanje;
40. „vozilo s usporedno postavljenim sjedalima” ili „SbS” znači nezglobovo vozilo s vlastitim pogonom kojim upravlja rukovatelj i koje je ponajprije namijenjeno za vožnju po neasfaltiranim površinama na četiri ili više kotača, u voznom stanju neopterećeno ima najmanju masu od 300 kg (uključujući standardnu opremu, rashladnu tekućinu, maziva, gorivo i alat, ali bez dodatne opreme i vozača), i najveća mu je konstrukcijski određena brzina 25 km/h ili veća; takvo vozilo također je konstruirano za prijevoz osoba i/ili robe te za vuču i/ili guranje opreme, njime se upravlja upravljačem koji nije ručka za upravljanje, konstruirano je za rekreativne ili gospodarske svrhe i ne prevozi više od šest osoba uključujući vozača koje sjede usporedno na jednom ili više sjedala koja nemaju oblik sedla;
41. „željezničko vozilo” znači necestovni pokretni stroj koji se upotrebljava isključivo na željezničkoj pruzi;

42. „lokomotiva” znači željezničko vozilo konstruirano tako da bilo izravno preko svojih kotača ili neizravno preko kotača drugih željezničkih vozila daje pogonsku snagu za svoje pokretanje i pokretanje drugih željezničkih vozila konstruiranih za prijevoz tereta, putnika i druge opreme, pri čemu samo nije ni konstruirano ni namijenjeno za prijevoz tereta ili putnika osim onih koji njime upravljaju;
43. „motorni vagon” znači željezničko vozilo konstruirano tako da bilo izravno preko svojih kotača ili neizravno preko kotača drugih željezničkih vozila daje pogonsku snagu za svoje pokretanje i koje je posebno konstruirano za prijevoz robe i/ili putnika te nije lokomotiva;
44. „pomoćno željezničko vozilo” znači željezničko vozilo koje nije ni motorni vagon ni lokomotiva te obuhvaća, ali nije ograničeno na željezničko vozilo posebno konstruirano za obavljanje radova na održavanju ili gradnji ili poslova podizanja u vezi s prugom ili drugom željezničkom infrastrukturom;
45. „pokretna dizalica” znači dizalica na vlastiti pogon s okretnim krakom koja se može kretati na cesti ili izvan ceste ili oboje, i čija je stabilnost osigurana težinom, a kreće se na gumama, gusjenicama ili s pomoću drugih sustava pokretanja;
46. „bacač snijega” znači stroj na vlastiti pogon koji je isključivo konstruiran za čišćenje snijega s popločene površine skupljanjem određene količine snijega i njegovim silovitim izbacivanjem kroz cijev;
47. „stavljanje na raspolaganje na tržištu” znači svaka isporuka motora ili necestovnih pokretnih strojeva za distribuciju ili upotrebu na tržištu Unije u okviru komercijalne djelatnosti, uz plaćanje ili besplatno;
48. „stavljanje na tržište” znači prvo stavljanje motora ili necestovnih pokretnih strojeva na raspolaganje na tržištu Unije;
49. „proizvođač” znači svaka fizička ili pravna osoba koja je odgovorna homologacijskom tijelu za sve aspekte EU homologacije tipa ili postupka odobravanja motora i za osiguravanje sukladnosti proizvodnje motora i koja je također odgovorna za pitanja nadzora tržišta u vezi s proizvedenim motorima, bez obzira na to je li izravno uključena u sve faze konstruiranja i izrade motora koji je predmet postupka EU homologacije tipa;
50. „proizvođačev zastupnik” ili „zastupnik” znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Uniji koju je proizvođač pisanom punomoći propisno imenovao da ga zastupa u pitanjima koja se odnose na homologacijsko tijelo ili tijelo za nadzor tržišta i da postupa u njegovo ime u vezi s pitanjima obuhvaćenima ovom Uredbom;
51. „uvoznik” znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Uniji koja stavlja na tržište motor iz treće zemlje, bez obzira na to je li motor već ugrađen u necestovne pokretne strojeve;
52. „distributer” je svaka fizička ili pravna osoba u opskrbnom lancu, različita od proizvođača ili uvoznika, koja stavlja motor na raspolaganje na tržištu;
53. „gospodarski subjekt” znači proizvođač, zastupnik proizvođača, uvoznik ili distributer;
54. „proizvođač izvorne opreme” ili „OEM” znači svaka fizička ili pravna osoba koja proizvodi necestovne pokretne strojeve;
55. „homologacijsko tijelo” znači tijelo države članice koje je država članica osnovala ili imenovala i o kojem je obavijestila Komisiju te koje je nadležno za:
- (a) sve aspekte EU homologacije tipa motora ili porodice motora;
 - (b) postupak odobrenja;
 - (c) dodjelu i, prema potrebi, povlačenje ili odbijanje EU homologacije tipa te izdavanje certifikata o EU homologaciji tipa;
 - (d) djelovanje kao kontaktna točka za homologacijska tijela drugih država članica;

- (e) imenovanje tehničkih službi; i
 - (f) osiguravanje da proizvođač ispunjava obveze u vezi sa sukladnosti proizvodnje;
56. „tehnička služba” znači organizacija ili tijelo koje je homologacijsko tijelo imenovalo ispitnim laboratorijem za provedbu ispitivanja ili tijelom za ocjenjivanje sukladnosti za provedbu prvobitne ocjene i drugih ispitivanja ili inspekcija u ime homologacijskog tijela, ili samo homologacijsko tijelo kada obavlja te funkcije;
57. „nadzor tržišta” znači aktivnosti koje su provela nacionalna tijela i mjere koje su ona poduzela kako bi osigurala da su motori koji su stavljeni na raspolaganje na tržištu u skladu s odgovarajućim zakonodavstvom Unije o usklađivanju;
58. „tijelo za nadzor tržišta” znači tijelo države članice odgovorno za provedbu nadzora tržišta na njezinu državnom području;
59. „nacionalno tijelo” znači homologacijsko tijelo ili bilo koje drugo tijelo uključeno u nadzor tržišta i odgovorno za nadzor tržišta, graničnu kontrolu ili stavljanje na tržište u državi članici u odnosu na motore koji se ugrađuju u necestovne pokretne strojeve ili u odnosu na necestovne pokretne strojeve u koje su motori ugrađeni;
60. „krajnji korisnik” znači svaka pravna ili fizička osoba, osim proizvođača, OEM-a, uvoznika ili distributera, koja je odgovorna za rad motora ugrađenog u necestovne pokretne strojeve;
61. „strategija kontrole emisija” znači element ili niz elemenata konstrukcije koji su uključeni u ukupnu konstrukciju motora ili necestovnih pokretnih strojeva u koje je motor ugrađen i koji se koriste za kontrolu emisija;
62. „sustav za kontrolu emisija” znači svaki uređaj, sustav ili element konstrukcije kojim se kontroliraju ili smanjuju emisije;
63. „poremećajna strategija” znači strategija kontrole emisija kojom se smanjuje učinkovitost sustava za kontrolu emisija u okolnim uvjetima ili uvjetima rada motora koji se pojavljuju bilo tijekom uobičajenog rada stroja ili izvan ispitnih postupaka EU homologacije tipa;
64. „elektronička upravljačka jedinica” znači elektronički uređaj motora koji je dio sustava za kontrolu emisija i koji za upravljanje parametrima motora upotrebljava podatke iz senzora motora;
65. „povrat ispušnih plinova” ili „EGR” znači tehnički uređaj koji je dio sustava za kontrolu emisija i smanjuje emisije usmjeravanjem ispušnih plinova ispuštenih iz komore(-a) za izgaranje natrag u motor radi njihova miješanja s ulaznim zrakom prije ili tijekom izgaranja, osim upotrebe vremenskog podešavanja ventila radi povećanja količine preostalog ispušnog plina u komori(-ama) za izgaranje koji se miješa s ulaznim zrakom prije ili tijekom izgaranja;
66. „sustav za naknadnu obradu ispušnih plinova” znači katalizator, filter čestica, sustav deNOx, kombinirani filter čestica deNOx ili bilo koji drugi uređaj za smanjenje emisija, uz iznimku sustava za povrat ispušnih plinova i turbopuhala, koji je dio sustava za kontrolu emisija, no ugrađen je iza ispušnih raspora;
67. „nedopušteni zahvat” znači isključivanje, namještanje ili preinaka sustava za kontrolu emisija, uključujući sva programska rješenja ili druge logičke upravljačke elemente takvog sustava, čiji je namjerni ili nenamjerni učinak pogoršanje vrijednosti emisija motora;
68. „ispitni ciklus” znači slijed ispitnih točaka, pri čemu svaka ima određenu brzinu i zakretni moment, koje motor mora pratiti kada ga se ispituje u stacionarnim ili dinamičkim radnim uvjetima;
69. „stacionarni ispitni ciklus” znači ispitni ciklus u kojem se brzina vrtnje motora i zakretni moment održavaju na ograničenom skupu nominalno stalnih vrijednosti; stacionarna ispitivanja jesu ispitivanja diskretnog načina rada ili ispitivanja modalnih ciklusa s prijelazima;
70. „dinamički ispitni ciklus” znači ispitni ciklus sa slijedom normaliziranih vrijednosti brzine vrtnje i zakretnog momenta koje se mijenjaju iz sekunde u sekundu s vremenom;
71. „kućište motora” znači zaštićeni prostori u motoru ili izvan njega koji su povezani s koritom za ulje unutarnjim ili vanjskim cijevima kroz koje se mogu ispuštati plinovi i pare;

72. „regeneracija” znači postupak tijekom kojeg se mijenjaju razine emisija dok se sposobnost sustava za naknadnu obradu ispušnih plinova ponovno uspostavlja automatski, samom konstrukcijom, i koji se može klasificirati kao kontinuirana regeneracija i neučestala (periodična) regeneracija;
73. „razdoblje trajnosti emisije” ili „EDP” znači broj sati ili, kada je to primjenjivo, udaljenost koje se upotrebljava za određivanje faktora pogoršanja;
74. „faktori pogoršanja” znači skup faktora koji pokazuju odnos između emisija na početku i na kraju razdoblja trajnosti emisije;
75. „virtualno ispitivanje” znači računalne simulacije, uključujući izračune, provedene radi dokazivanja razine sposobnosti motora, kao pomoć pri donošenju odluka bez potrebe za upotrebom stvarnog motora.

Članak 4.

Kategorije motora

1. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće kategorije motora, podijeljene u potkategorije navedene u Prilogu I.:
 1. „kategorija NRE”:
 - (a) motori za necestovne pokretne strojeve namijenjene i prikladne za vožnju ili prevoženje, po cesti ili na drugi način, koji nisu isključeni u skladu s člankom 2. stavkom 2. i nisu obuhvaćeni ni jednom drugom kategorijom navedenom u točkama od 2. do 10. ovog stavka;
 - (b) motori koji imaju referentnu snagu manju od 560 kW koji se upotrebljavaju umjesto motora stupnja V. kategorija IWP, IWA, RLL ili RLR;
 2. „kategorija NRG”: motori koji imaju referentnu snagu veću od 560 kW, isključivo za upotrebu u generatorima; motori za generatore različiti od onih koji imaju navedene značajke obuhvaćeni su kategorijom NRE ili kategorijom NRS ovisno o svojim značajkama;
 3. „kategorija NRSh”: ručni motori SI referentne snage manje od 19 kW isključivo za upotrebu u ručnim strojevima;
 4. „kategorija NRS”: motori SI referentne snage manje od 56 kW koji nisu obuhvaćeni kategorijom NRSh;
 5. „kategorija IWP”:
 - (a) motori isključivo za upotrebu u plovilima unutarnje plovidbe koji se upotrebljavaju ili su namijenjeni za njihov izravan ili neizravan pogon, referentne snage od 19 kW ili veće snage;
 - (b) motori koji se upotrebljavaju umjesto motora kategorije IWA pod uvjetom da su u skladu s člankom 24. stavkom 8.;
 6. „kategorija IWA”: pomoćni motori isključivo za upotrebu u plovilima unutarnje plovidbe i referentne snage od 19 kW ili veće snage;
 7. „kategorija RLL”: motori isključivo za upotrebu u lokomotivama koji se upotrebljavaju ili su namijenjeni za njihov pogon;
 8. „kategorija RLR”:
 - (a) motori isključivo za upotrebu u motornim vagonima koji se upotrebljavaju ili su namijenjeni za njihov pogon;
 - (b) motori koji se upotrebljavaju umjesto motora stupnja V. kategorije RLL;
 9. „kategorija SMB”: motori SI isključivo za upotrebu u motornim saonicama; motori za motorne saonice koji nisu motori SI obuhvaćeni su kategorijom NRE;
 10. „kategorija ATS”: motori SI isključivo za upotrebu u ATV-ima i SbS-u; motori za ATV-ove i SbS koji nisu motori SI obuhvaćeni su kategorijom NRE.

2. Motor promjenjive brzine određene kategorije može se upotrebljavati umjesto motora stalne brzine iste kategorije.

Motori promjenjive brzine kategorije IWP koji se upotrebljavaju za rad pri stalnoj brzini dodatno moraju biti u skladu s člankom 24. stavkom 7. ili člankom 24. stavkom 8., kako je primjenjivo.

3. Motori za pomoćna željeznička vozila i pomoćni motori za motorne vagone i lokomotive obuhvaćeni su kategorijom NRE ili kategorijom NRS ovisno o svojim značajkama.

POGLAVLJE II.

OPĆE OBVEZE

Članak 5.

Obveze država članica

1. Države članice osnivaju ili imenuju homologacijska tijela i tijela za nadzor tržišta u skladu s ovom Uredbom.
2. Države članice obavješćuju Komisiju o osnivanju i imenovanju homologacijskih tijela i tijela za nadzor tržišta iz stavka 1., među ostalim o njihovim nazivima, poštanskoj adresi i adresi e-pošte te o područjima nadležnosti. Komisija na svojim internetskim stranicama objavljuje popis homologacijskih tijela i pojedinosti o njima.
3. Države članice dopuštaju stavljanje na tržište samo onih:
 - (a) motora koji su obuhvaćeni važećom EU homologacijom tipa dodijeljenom u skladu s ovom Uredbom, bez obzira na to jesu li već ugrađeni u necestovne pokretne strojeve; i
 - (b) necestovnih pokretnih strojeva u koje su ugrađeni motori kako su navedeni u točki (a).
4. Države članice ne smiju zabraniti, ograničiti ni sprječavati stavljanje na tržište:
 - (a) motora zbog razloga povezanih s aspektima njihove konstrukcije i rada obuhvaćenih ovom Uredbom ako ti motori udovoljavaju njezinim zahtjevima;
 - (b) necestovnih pokretnih strojeva zbog razloga povezanih s emisijama plinovitih i krutih onečišćujućih tvari iz motora ugrađenih u takve strojeve ako su ti strojevi obuhvaćeni područjem primjene ove Uredbe i udovoljavaju njezinim zahtjevima.
5. Države članice organiziraju i provode nadzor tržišta i kontrolu motora na tržištu u skladu s poglavljem III. Uredbe (EZ) br. 765/2008.

Članak 6.

Obveze homologacijskih tijela

1. Homologacijska tijela osiguravaju da se proizvođači koji podnose zahtjev za EU homologaciju tipa usklade s ovom Uredbom.
2. Homologacijska tijela dodjeljuju EU homologaciju tipa samo onim tipovima ili porodicama motora koji su u skladu s ovom Uredbom.
3. Homologacijska tijela objavljuju, putem sustava IMI, registar svih tipova motora i porodica motora za koje je EU homologacija tipa dodijeljena, proširena ili povučena ili u odnosu na koje je zahtjev za EU homologaciju tipa odbijen.

Taj registar sadržava barem sljedeće podatke:

- (a) naziv i adresu proizvođača te naziv poduzeća ako su različiti;
- (b) zaštitno(-a) ime(na) ili žig(ove), prema potrebi, koji pripadaju proizvođaču;
- (c) oznaku tipova motora obuhvaćenih EU homologacijom tipa motora ili, kada je to primjenjivo, EU homologacijom tipa porodice motora;
- (d) kategoriju motora;
- (e) broj EU homologacije tipa, uključujući broj svih proširenja homologacije;
- (f) datum dodjele, produljenja, odbijanja ili povlačenja EU homologacije tipa; i
- (g) sadržaj odjeljaka „Opće informacije o motoru” i „Konačni rezultat emisija” iz izvješća o ispitivanju iz članka 24. stavka 12.

Članak 7.

Obveze tijela za nadzor tržišta

1. Tijela za nadzor tržišta provode dokumentacijske provjere u prikladnom opsegu i temeljem prikladnog postotka uzoraka te, prema potrebi, fizičke i laboratorijske provjere motora. Pritom uzimaju u obzir utvrđena načela procjene rizika, sve prigovore i ostale relevantne informacije.
2. Tijela za nadzor tržišta mogu od gospodarskih subjekata zahtijevati da im stave na raspolaganje dokumentaciju i informacije koje smatraju potrebnima za potrebe provedbe djelatnosti tijela.

Članak 8.

Opće obveze proizvođača

1. Proizvođači osiguravaju da su njihovi motori proizvedeni i homologirani u skladu s ovom Uredbom u trenutku stavljanja na tržište.
2. Ako proizvođači preinače motor koji podliježe EU homologaciji tipa na takav način da on nakon toga pripada drukčijoj kategoriji ili potkategoriji, odgovorni su za osiguranje usklađenosti tog motora sa zahtjevima koji se primjenjuju na tu kategoriju ili potkategoriju.

Ako pravna osoba preinači motor na takav način da on više nije usklađen s ograničenjima emisija iz svoje kategorije ili potkategorije koja se na njega primjenjuju, ta je osoba odgovorna za ponovnu uspostavu usklađenosti s tim ograničenjima emisija.

3. Proizvođači odgovaraju homologacijskom tijelu za sve aspekte postupka EU homologacije tipa i za osiguravanje sukladnosti proizvodnje, bez obzira na to jesu li izravno uključeni u sve faze izrade motora.
4. Proizvođači osiguravaju uvođenje postupaka kako bi serijska proizvodnja i dalje bila sukladna homologiranom tipu i za praćenje emisija motora u uporabi u skladu s člankom 19.

Promjene u konstrukciji ili značajkama tipa motora i promjene u zahtjevima u odnosu na koje je deklarirano da ih određeni tip motora ispunjava uzimaju se u obzir u skladu s poglavljem VI.

5. Uz propisanu oznaku iz članka 32. proizvođači na motorima koje su proizveli i stavili na tržište ili, ako to nije moguće, u dokumentu priloženom motoru, navode svoj naziv, registrirani trgovački naziv ili registrirani žig i adresu u Uniji na kojoj ih se može kontaktirati.

6. Proizvođači na obrazloženi zahtjev OEM-u dostavljaju duplikat propisane oznake iz članka 15. stavka 4.
7. Proizvođači osiguravaju da za vrijeme dok su odgovorni za motor uvjeti njegovog skladištenja ili prijevoza ne ugrožavaju njegovu usklađenost s ovim poglavljem i poglavljem III.
8. Proizvođači certifikat o EU homologaciji tipa s priložima kako je navedeno u članku 23. stavku 1. te, kada je to primjenjivo, primjerak izjave o sukladnosti iz članka 31., drže na raspolaganju homologacijskim tijelima u razdoblju od 10 godina nakon stavljanja motora na tržište.
9. Proizvođači nacionalnim tijelima na obrazloženi zahtjev i putem homologacijskog tijela dostavljaju primjerak certifikata o EU homologaciji tipa za motor. Taj primjerak mora biti sastavljen na jeziku koji nacionalno tijelo koje ga je zatražilo može lako razumjeti.
10. Za potrebe EU homologacije tipa motora proizvođači s poslovnim nastanom izvan Unije imenuju samo jednog zastupnika s poslovnim nastanom unutar Unije da ih zastupa u poslovima s homologacijskim tijelom.
11. Za potrebe nadzora tržišta proizvođači s poslovnim nastanom izvan Unije imenuju samo jednog zastupnika s poslovnim nastanom u Uniji, koji može biti zastupnik iz stavka 10.

Članak 9.

Obveze proizvođača u vezi s nesukladnim motorima

1. Proizvođač koji ima razloga vjerovati ili smatra da jedan od njegovih motora stavljenih na tržište nije u skladu s ovom Uredbom odmah provodi istragu prirode nesukladnosti na koju sumnja i opsega u kojem bi do nje moglo doći.

Na temelju rezultata istrage proizvođač poduzima korektivne mjere kako bi osigurao da motori u proizvodnji pravodobno postanu sukladni homologiranom tipu motora ili homologiranoj porodici motora.

Proizvođač o istrazi odmah obavješćuje homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa, navodeći osobito detalje o nesukladnosti i svim poduzetim korektivnim mjerama.

2. Neovisno o stavku 1. proizvođač nije dužan poduzeti korektivne mjere u vezi s motorom koji nije u skladu s ovom Uredbom uslijed preinaka koje su učinjene nakon što je motor stavljen na tržište, a proizvođač ih nije odobrio.

Članak 10.

Obveze zastupnikâ proizvođača za nadzor tržišta

Zastupnici proizvođača za nadzor tržišta obavljaju barem sljedeće zadaće koje se specificiraju u pisanoj punomoći koju su dobili od proizvođača:

- (a) osiguravaju da certifikat o EU homologaciji tipa s priložima kako je navedeno u članku 23. stavku 1. te, kada je to primjenjivo, primjerak izjave o sukladnosti iz članka 31. mogu biti stavljeni na raspolaganje homologacijskim tijelima u razdoblju od deset godina nakon stavljanja motora na tržište;
- (b) dostavljaju homologacijskom tijelu, na obrazloženi zahtjev, sve informacije i dokumentaciju potrebne za dokazivanje sukladnosti proizvodnje motora;
- (c) surađuju s homologacijskim tijelima i tijelima za nadzor tržišta, na njihov zahtjev, u pogledu svakog djelovanja poduzetog u skladu s mandatom.

*Članak 11.***Opće obveze uvoznikâ**

1. Uvoznici na tržište stavljaju samo sukladne motore koji su dobili EU homologaciju tipa.
2. Prije stavljanja na tržište motora s EU homologacijom tipa uvoznici osiguravaju da:
 - (a) je dostupan certifikat o EU homologaciji tipa s priložima kako je navedeno u članku 23. stavku 1.;
 - (b) motor ima propisanu oznaku iz članka 32.;
 - (c) je motor u skladu s člankom 8. stavkom 5.
3. U razdoblju od deset godina nakon stavljanja motora na tržište uvoznici, kada je to primjenjivo, drže primjerak izjave o sukladnosti iz članka 31. na raspolaganju homologacijskom tijelu i tijelu za nadzor tržišta i osiguravaju da certifikat o EU homologaciji tipa s priložima kako je navedeno u članku 23. stavku 1. bude, na zahtjev, dostupan tim tijelima.
4. Uvoznici na motoru ili, kada to nije moguće, u dokumentu priloženom motoru, navode svoj naziv, registrirani trgovački naziv ili registrirani žig i adresu na kojoj ih se može kontaktirati.
5. Uvoznici osiguravaju da su uz motor priložene informacije i upute iz članka 43.
6. Uvoznici osiguravaju da za vrijeme dok su odgovorni za motor uvjeti skladištenja ili prijevoza ne ugrožavaju usklađenost motora s ovim poglavljem ili poglavljem III.
7. Uvoznici na obrazloženi zahtjev dostavljaju sve informacije i dokumentaciju potrebne za dokazivanje sukladnosti motora nacionalnom tijelu koje ih je zatražilo. Te informacije i ta dokumentacija moraju biti na jeziku koji nacionalno tijelo koje ih je zatražilo može lako razumjeti.

*Članak 12.***Obveze uvoznikâ u vezi s nesukladnim motorima**

1. Uvoznik koji ima razloga vjerovati ili smatra da motor nije u skladu s ovom Uredbom, a osobito da ne odgovara EU homologaciji tipa, ne smije staviti motor na tržište dok se ne postigne njegova sukladnost.

Uvoznik o tome bez nepotrebne odgode obavješćuje proizvođača i tijela za nadzor tržišta kao i homologacijsko tijelo koje je dodijelilo tu EU homologaciju tipa.

2. Uvoznik koji ima razloga vjerovati ili smatra da motor koji je stavio na tržište nije u skladu s ovom Uredbom odmah provodi istragu prirode nesukladnosti na koju sumnja i opsega u kojem bi do nje moglo doći.

Na temelju rezultata istrage uvoznik poduzima korektivne mjere i o tome obavješćuje proizvođača kako bi osigurao da motori u proizvodnji pravodobno postanu sukladni homologiranom tipu motora ili homologiranoj porodici motora.

*Članak 13.***Opće obveze distributera**

1. Kada stavljaju motor na raspolaganje na tržištu, distributeri postupaju s dužnom pažnjom u odnosu na zahtjeve iz ove Uredbe.

2. Prije stavljanja motora na raspolaganje na tržištu distributeri provjeravaju:
 - (a) je li se proizvođač uskladio s člankom 8. stavkom 5.;
 - (b) je li se uvoznik uskladio s člankom 11. stavcima 2. i 4., kada je to primjenjivo;
 - (c) ima li motor propisanu oznaku iz članka 32.;
 - (d) jesu li informacije i upute iz članka 43. dostupne na jeziku koji OEM može lako razumjeti.
3. Distributeri osiguravaju da za vrijeme dok su odgovorni za motor uvjeti njegova skladištenja ili prijevoza ne ugrožavaju njegovu usklađenost s ovim poglavljem ili poglavljem III.
4. Distributeri na obrazloženi zahtjev osiguravaju da proizvođač dostavi dokumentaciju navedenu u članku 8. stavku 8. nacionalnom tijelu koje ju je zatražilo ili da uvoznik dostavi dokumentaciju navedenu u članku 11. stavku 3. nacionalnom tijelu koje ju je zatražilo.

Članak 14.

Obveze distributerâ u vezi s nesukladnim motorima

1. Ako distributer ima razloga vjerovati ili smatra da motor nije u skladu s ovom Uredbom, on ne smije staviti motor na raspolaganje na tržištu dok se ne postigne njegova sukladnost.
2. Distributer obavješćuje proizvođača ili proizvođačeva zastupnika ako ima razloga vjerovati ili smatra da motor koji je stavio na raspolaganje na tržištu nije u skladu s ovom Uredbom kako bi osigurao da se poduzmu korektivne mjere potrebne za postizanje sukladnosti motora u proizvodnji s homologiranim tipom motora ili homologiranom porodicom motora u skladu s člankom 9. ili člankom 12.

Članak 15.

Obveze OEM-ova u vezi s ugradnjom motora

1. OEM-ovi ugrađuju motore s EU homologacijom tipa u necestovne pokretne strojeve u skladu s uputama koje proizvođači daju na temelju članka 43. stavka 2. i na način koji ne utječe negativno na sposobnost motora u pogledu emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari.
2. Ako OEM ne slijedi upute iz stavka 1. ovog članka ili preinači motor tijekom njegove ugradnje u necestovne pokretne strojeve na način koji negativno utječe na sposobnost motora u pogledu emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari, taj se OEM smatra proizvođačem za potrebe ove Uredbe te posebice podliježe obvezama utvrđenima u člancima 8. i 9.
3. OEM ugrađuje motore s EU homologacijom tipa u necestovne pokretne strojeve samo u skladu s vrstama isključive upotrebe predviđenima u članku 4.
4. Ako propisana oznaka motora iz članka 32. nije vidljiva bez uklanjanja dijelova, OEM na necestovne pokretne strojeve na vidljiv način pričvršćuje duplikat oznake kako je navedeno u tom članku i u relevantnom provedbenom aktu, a koji je dostavio proizvođač.
5. Ako se na tržište stavljaju necestovni pokretni strojevi s ugrađenim prijelaznim motorom u skladu s člankom 58. stavkom 5., OEM-ovi navode datum proizvodnje necestovnog pokretnog stroja kao dio oznake na stroju.
6. Ako proizvođač isporučuje motor OEM-u odvojeno od njegova sustava za naknadu obradu ispušnih plinova u skladu s člankom 34. stavkom 3., OEM, kada je to primjenjivo, pruža proizvođaču informacije koje se odnose na sastavljanje motora i njegova sustava za naknadnu obradu ispušnih plinova.

Članak 16.**Primjena obveza proizvođača na uvoznike i distributere**

Uvoznik ili distributer koji stavlja motor na raspolaganje na tržištu pod svojim imenom ili žigom ili preinači takav motor na način koji može utjecati na usklađenost sa zahtjevima koji se primjenjuju smatra se proizvođačem za potrebe ove Uredbe te posebice podliježe obvezama utvrđenima u člancima 8. i 9.

Članak 17.**Obveza obavješćivanja za gospodarske subjekte i OEM-ove**

U razdoblju od pet godina od datuma stavljanja na tržište gospodarski subjekti i OEM-ovi na zahtjev obavješćuju homologacijska tijela i tijela za nadzor tržišta o sljedećem:

- (a) svakom gospodarskom subjektu koji im je isporučio motor;
- (b) svakom gospodarskom subjektu ili, ako ga se može identificirati, svakom OEM-u kojem su isporučili motor.

POGLAVLJE III.**BITNI ZAHTEJEVI****Članak 18.****Zahtjevi u vezi s emisijama ispušnih plinova za EU homologaciju tipa**

1. Proizvođači osiguravaju da su tipovi motora i porodice motora konstruirani, izrađeni i sastavljeni tako da su u skladu sa zahtjevima utvrđenima u poglavlju II. i ovom poglavlju.
2. Od datuma za stavljanje na tržište motora navedenih u Prilogu III. tipovi motora i porodice motora ne smiju prelaziti granične vrijednosti emisija ispušnih plinova navedene kao stupanj V. i utvrđene u Prilogu II.

Ako, u skladu s parametrima kojima se definira porodica motora, utvrđenima u relevantnom provedbenom aktu, jedna porodica motora obuhvaća više od jednog raspona snage, osnovni motor (za potrebe EU homologacije tipa) i svi tipovi motora unutar iste porodice (za potrebe sukladnosti proizvodnje) s obzirom na raspone snage koji se primjenjuju:

- (a) ispunjavaju najstrože granične vrijednosti emisije;
 - (b) ispituju se upotrebom ispitnih ciklusa koji odgovaraju najstrožim graničnim vrijednostima emisije;
 - (c) podliježu najranije primjenjivim datumima za EU homologaciju tipa i stavljanje na tržište navedenima u Prilogu III.
3. Emisije ispušnih plinova tipova motora i porodica motora mjere se na temelju ispitnih ciklusa utvrđenih u članku 24. i u skladu s člankom 25.
 4. Tipovi motora i porodice motora konstruiraju se i opremaju strategijama kontrole emisija na takav način da se u najvećoj mogućoj mjeri spriječe nedopušteni zahvati. Zabranjena je upotreba poremećajnih strategija.
 5. Komisija donosi provedbene akte u kojima se utvrđuju pojedinosti za parametre koje treba koristiti za definiranje tipova motora i porodica motora, uključujući njihove načine rada, i tehničke pojedinosti za sprečavanje nedopuštenih zahvata kako je navedeno u stavku 4. ovog članka. Ti se provedbeni akti donose do 31. prosinca 2016. u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 56. stavka 2.

Članak 19.

Praćenje emisija motora u uporabi

1. Emisije plinovitih onečišćujućih tvari iz motora koji pripadaju tipovima motora ili porodicama motora stupnja emisija V., s homologacijom tipa u skladu s ovom Uredbom, prate se ispitivanjem motora u uporabi ugrađenih u necestovne pokretne strojeve i tijekom rada u uobičajenim radnim ciklusima. Takvo se ispitivanje provodi, na odgovornost proizvođača i u skladu sa zahtjevima homologacijskog tijela, na motorima koji su pravilno održavani te u skladu s odredbama o izboru motora, ispitnim postupcima i izvješćivanju o rezultatima za različite kategorije motora.

Komisija provodi pilot-programe radi razvoja prikladnih ispitnih postupaka za one kategorije i potkategorije motora za koje takvi ispitni postupci ne postoje.

Komisija provodi programe praćenja za svaku kategoriju motora kako bi utvrdila u kojoj mjeri izmjerene emisije u ispitnom ciklusu odgovaraju emisijama izmjerenima tijekom stvarnog rada. Ti se programi i njihovi rezultati predstavljaju državama članica na godišnjoj razini, a zatim se o njima objavljuje priopćenje za javnost.

2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata, u skladu s člankom 55., u svrhu dopunjavanja ove Uredbe detaljnim aranžmanima u vezi s izborom motora, ispitnim postupcima i izvješćivanjem o rezultatima iz stavka 1. ovog članka. Ti delegirani akti donose se do 31. prosinca 2016.

POGLAVLJE IV.

POSTUPCI EU HOMOLOGACIJE TIPRA

Članak 20.

Zahtjev za EU homologaciju tipa

1. Proizvođači homologacijskom tijelu države članice podnose zaseban zahtjev za EU homologaciju tipa za svaki tip motora ili svaku porodicu motora, a svakom zahtjevu prilaže se opisna mapa iz članka 21. Za određeni tip motora ili, kada je to primjenjivo, određenu porodicu motora podnosi se samo jedan zahtjev samo jednom homologacijskom tijelu.

2. Proizvođači tehničkoj službi odgovornoj za provedbu ispitivanja za EU homologaciju tipa stavljaju na raspolaganje motor koji je u skladu s tipom motora ili, ako je riječ o porodici motora, sa značajkama osnovnog motora opisanima u opisnoj mapi iz članka 21.

3. U slučaju zahtjeva za EU homologaciju tipa porodice motora, ako homologacijsko tijelo utvrdi da podneseni zahtjev, s obzirom na odabrani osnovni motor iz stavka 2. ovog članka, ne predstavlja u potpunosti porodicu motora opisanu u opisnoj mapi iz članka 21., proizvođači stavljaju na raspolaganje alternativni i, ako je to potrebno, dodatni osnovni motor koji homologacijsko tijelo smatra reprezentativnim za porodicu motora.

4. U roku od mjesec dana od početka proizvodnje homologiranog tipa motora ili porodice motora proizvođači podnose početni plan za praćenje motorâ u uporabi homologacijskom tijelu koje je dodijelilo EU homologaciju tipa tom tipu motora ili, kada je to primjenjivo, toj porodici motora.

Članak 21.

Opisna mapa

1. Podnositelj zahtjeva dostavlja homologacijskom tijelu opisnu mapu koja obuhvaća sljedeće:

(a) opisni dokument koji uključuje popis referentnih goriva te, kada to proizvođač zatraži, svih ostalih specificiranih goriva, smjesa goriva ili emulzija goriva iz članka 25. stavka 2. koji su opisani u skladu s delegiranim aktima iz članka 25. stavka 4. („opisni dokument”);

- (b) sve relevantne podatke, nacрте, fotografije i druge informacije koji se odnose na tip motora ili, kada je to primjenjivo, osnovni motor;
 - (c) sve dodatne informacije koje zahtijeva homologacijsko tijelo u kontekstu postupka podnošenja zahtjeva za EU homologaciju tipa.
2. Opisnu mapu može se dostaviti u papirnatom ili elektroničkom obliku koji prihvaćaju tehnička služba i homologacijsko tijelo.
3. Komisija može donositi provedbene akte u kojima se utvrđuju predlošci za opisni dokument i za opisnu mapu. Ti provedbeni akti donose se do 31. prosinca 2016. u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 56. stavka 2.

POGLAVLJE V.

PROVEDBA POSTUPAKA EU HOMOLOGACIJE TIP A

Članak 22.

Opće odredbe

1. Homologacijska tijela koja su zaprimila zahtjev dodjeljuju EU homologaciju tipa svim tipovima motora ili porodicama motora koji su u skladu sa svakom od sljedećih točaka:
- (a) podacima u opisnoj mapi;
 - (b) zahtjevima iz ove Uredbe, a osobito aranžmanima za sukladnost proizvodnje iz članka 26.
2. Ako motor ispunjava zahtjeve utvrđene u ovoj Uredbi, homologacijska tijela ne nameću nijedan drugi zahtjev u vezi s EU homologacijom tipa u pogledu emisija ispušnih plinova za necestovne pokretne strojeve u koje je ugrađen takav motor.
3. Nakon datumâ za EU homologaciju tipa motora navedenih u Prilogu III. za svaku potkategoriju motora, homologacijska tijela ne dodjeljuju EU homologaciju tipa tipu motora ili porodici motora koji ne ispunjavaju zahtjeve utvrđene u ovoj Uredbi.
4. Certifikati o EU homologaciji tipa označavaju se brojevima prema usklađenom sustavu koji provedbenim aktima treba utvrditi Komisija.
5. Putem sustava IMI, homologacijsko tijelo:
- (a) stavlja na raspolaganje homologacijskim tijelima drugih država članica popis EU homologacija tipa koje je dodijelilo ili, kada je to primjenjivo, proširilo, u roku od mjesec dana od izdavanja odgovarajućeg certifikata o EU homologaciji tipa;
 - (b) bez odgode stavlja na raspolaganje homologacijskim tijelima drugih država članica popis EU homologacija tipa koje je odbilo dodijeliti ili povuklo, zajedno s razlozima za svoju odluku;
 - (c) u roku od mjesec dana od primitka zahtjeva homologacijskog tijela druge države članice šalje tom homologacijskom tijelu primjerak certifikata o EU homologaciji tipa motora ili porodice motora, ako on postoji, zajedno s opisnom dokumentacijom iz stavka 6., za svaki tip motora ili svaku porodicu motora za koje je odobrilo, odbilo odobriti ili povuklo EU homologaciju tipa.
6. Homologacijsko tijelo sastavlja opisnu dokumentaciju koju čine opisna mapa s priloženim ispitnim izvješćem i svim ostalim dokumentima koje opisnoj mapi doda tehnička služba ili homologacijsko tijelo tijekom obavljanja svojih funkcija („opisna dokumentacija”).

Opisna dokumentacija sadrži kazalo u kojem se navodi njezin sadržaj, prikladno označen brojevima ili označen na drugi način tako da se jasno mogu identificirati sve stranice i format svakog dokumenta kako bi se dokumentirao slijed uzastopnih koraka u upravljanju EU homologacijom tipa, a osobito datumi revizija i ažuriranja.

Homologacijsko tijelo osigurava dostupnost informacija sadržanih u opisnoj dokumentaciji tijekom razdoblja od najmanje 25 godina nakon prestanka važenja dotične EU homologacije tipa.

7. Komisija može donositi provedbene akte u kojima utvrđuje:

- (a) metodu za uspostavljanje usklađenog sustava označivanja brojevima iz stavka 4.;
- (b) predloške i strukturu podataka za razmjenu podataka iz stavka 5.

Ti provedbeni akti donose se do 31. prosinca 2016. u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 56. stavka 2.

Članak 23.

Posebne odredbe o certifikatu o EU homologaciji tipa

1. Certifikat o EU homologaciji tipa sadržava sljedeće priloge:

- (a) opisnu dokumentaciju;
- (b) kada je to primjenjivo, imena i uzorke potpisa osoba ovlaštenih za potpisivanje izjava o sukladnosti kako su navedene u članku 31. i naznaku njihova položaja u poduzeću.

2. Komisija utvrđuje predložak certifikata o EU homologaciji tipa.

3. Za svaki homologirani tip motora ili homologiranu porodicu motora homologacijsko tijelo:

- (a) ispunjava sve relevantne odjeljke certifikata o EU homologaciji tipa i prilaže ispitno izvješće;
- (b) sastavlja kazalo opisne dokumentacije;
- (c) bez odgode izdaje podnositelju zahtjeva ispunjeni certifikat s prilogima.

4. Ako EU homologacija tipa u skladu s člankom 35. podliježe ograničenjima u pogledu važenja ili ako je tip motora ili porodica motora izuzet(-a) od određenih zahtjeva ove Uredbe, u certifikatu o EU homologaciji tipa navode se ta ograničenja ili izuzeća.

5. Komisija može donositi provedbene akte u kojima se utvrđuje predložak certifikata o EU homologaciji tipa iz stavka 2. ovog članka. Ti provedbeni akti donose se do 31. prosinca 2016. u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 56. stavka 2.

Članak 24.

Ispitivanja koja se zahtijevaju za EU homologaciju tipa

1. Usklađenost s tehničkim propisima utvrđenima u ovoj Uredbi dokazuje se odgovarajućim ispitivanjima koja provode imenovane tehničke službe. Mjerni i ispitni postupci te posebna oprema i alati za provedbu tih ispitivanja utvrđeni su u članku 25.

2. Proizvođač homologacijskom tijelu stavlja na raspolaganje onoliko motora koliko se zahtijeva prema odgovarajućim delegiranim aktima za provedbu zahtijevanih ispitivanja.

3. Zahtijevana ispitivanja provode se na motorima koji su reprezentativni za tip motora ili, kada je to primjenjivo, osnovni motor porodice motora koji treba homologirati.

Neovisno o prvom podstavku proizvođač u dogovoru s homologacijskim tijelom može izabrati motor koji, premda nije reprezentativan za tip motora ili, kada je to primjenjivo, za osnovni motor porodice motora koji treba homologirati, udružuje određeni broj najnepovoljnijih svojstava s obzirom na zahtijevanu razinu sposobnosti. Metode virtualnog ispitivanja mogu se primijeniti kao pomoć u donošenju odluka tijekom izbornog postupka.

4. Za potrebe provedbe ispitivanja EU homologacije tipa ispitni ciklusi koji se primjenjuju navedeni su u Prilogu IV. Ispitni ciklusi koji se primjenjuju na svaki tip motora obuhvaćen EU homologacijom tipa navode se u opisnom dokumentu.
5. Motor koji je reprezentativan za tip motora ili, kada je to primjenjivo, za osnovni motor porodice motora ili motor odabran u skladu sa stavkom 3. drugim podstavkom ispituje se na dinamometru uz upotrebu primjenjivog necestovnog stacionarnog ispitnog ciklusa utvrđenog u tablicama od IV-1 do IV-10 Priloga IV. Proizvođač može odabrati hoće li se ispitivanje provesti primjenom metode diskretnog načina rada ili metode ispitivanja modalnih ciklusa s prijelazima. Osim u slučajevima iz stavaka 7. i 8. motor promjenjive brzine određene kategorije koji se upotrebljava za rad pri stalnoj brzini u istoj kategoriji ne treba ispitati uz upotrebu primjenjivog stacionarnog ispitnog ciklusa pri stalnoj brzini.
6. U slučaju motora stalne brzine s regulatorom koji se može namještati na drugu brzinu vrtnje, zahtjevi iz stavka 5. moraju biti ispunjeni pri svakoj stalnoj brzini koja se primjenjuje, a u opisnom dokumentu moraju se navesti brzine vrtnje koje se primjenjuju za svaki tip motora.
7. U slučaju motora kategorije IWP namijenjenog za upotrebu kako pri radu pri promjenjivoj brzini tako i pri radu pri stalnoj brzini zahtjevi iz stavka 5. moraju biti ispunjeni zasebno za svaki stacionarni ispitni ciklus koji se primjenjuje, a u opisnom dokumentu mora se navesti svaki stacionarni ispitni ciklus za koji su ti zahtjevi bili ispunjeni.
8. U slučaju motora kategorije IWP namijenjenog za upotrebu umjesto motora kategorije IWA u skladu s člankom 4. stavkom 2. zahtjevi iz stavka 5. ovog članka moraju biti ispunjeni za svaki stacionarni ispitni ciklus koji se primjenjuje, naveden u tablicama IV-5 i IV-6 Priloga IV., a u opisnom dokumentu mora se navesti svaki stacionarni ispitni ciklus za koji su ti zahtjevi bili ispunjeni.
9. Uz iznimku motora s homologacijom tipa na temelju članka 34. stavaka 5. i 6., motori promjenjive brzine kategorije NRE neto snage od 19 kW ili veće snage, ali ne veće od 560 kW, uz to što moraju ispunjavati zahtjeve iz stavka 5. ovog članka, ispituju se i na dinamometru uz upotrebu dinamičkog ispitnog ciklusa određenog u tablici IV-11 Priloga IV.
10. Motore potkategorija NRS-v-2b i NRS-v-3 čija je najveća brzina vrtnje manja od ili jednaka 3 400 okr/min, uz to što moraju ispunjavati zahtjeve iz stavka 5., ispituje se i na dinamometru uz upotrebu dinamičkog ispitnog ciklusa određenog u tablici IV-12 Priloga IV.
11. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata, u skladu s člankom 55., kojima se dopunjuje ova Uredba utvrđivanjem detaljnih tehničkih specifikacija i značajki stacionarnih i dinamičkih ispitnih ciklusa iz ovog članka, uključujući odgovarajuću metodu za određivanje opterećenja motora i postavki brzine. Ti delegirani akti donose se do 31. prosinca 2016.
12. Komisija može donositi provedbene akte u kojima se utvrđuje jedinstveni format izvješća o ispitivanju koje je potrebno za EU homologaciju tipa. Ti provedbeni akti donose se do 31. prosinca 2016. u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 56. stavka 2.

Članak 25.

Provedba mjerenja i ispitivanja za EU homologaciju tipa

1. Konačni rezultati ispitivanja emisija ispušnih plinova za motore koji podliježu ovoj Uredbi izračunavaju se primjenom svih sljedećih rezultata laboratorijskog ispitivanja:
 - (a) emisija plinova iz kućišta motora, ako se to zahtijeva stavkom 3. i ako nije već uključeno u laboratorijska mjerenja;
 - (b) svih potrebnih faktora prilagodbe, ako se to zahtijeva stavkom 3. i ako motor ima sustav naknadne obrade ispušnih plinova s regeneracijom;
 - (c) u odnosu na sve motore, faktora pogoršanja primjerenih razdobljima trajnosti emisija koja su specificirana u Prilogu V.

2. Ispitivanje tipa motora ili porodice motora radi utvrđivanja ispunjava li ograničenja emisija utvrđena u ovoj Uredbi provodi se upotrebom sljedećih referentnih goriva ili kombinacija goriva, kako je primjereno:

- (a) dizel;
- (b) benzin;
- (c) mješavina benzina i ulja, za dvotaktne motore SI;
- (d) prirodni plin/biometan;
- (e) ukapljeni naftni plin (UNP);
- (f) etanol.

Tip motora ili porodica motora dodatno mora ispunjavati ograničenja emisija ispušnih plinova utvrđena u ovoj Uredbi u odnosu na sva ostala specificirana goriva, smjese goriva ili emulzije goriva koje je proizvođač uključio u zahtjev za EU homologaciju tipa i opisao ih u opisnoj mapi.

3. U pogledu provedbe mjerenja i ispitivanja tehnički zahtjevi moraju biti ispunjeni u odnosu na:

- (a) uređaje i postupke za provedbu ispitivanja;
- (b) uređaje i postupke za mjerenje emisija i uzimanje uzoraka emisija;
- (c) metode za evaluaciju podataka i izračune;
- (d) metode za određivanje faktora pogoršanja;
- (e) za motore u kategorijama NRE, NRG, IWP, IWA, RLR, NRS, NRSh, SMB i ATS koji su u skladu s ograničenjima emisija stupnja V. navedenima u Prilogu II.:
 - i. metode za uzimanje u obzir emisija plinova iz kućišta motora;
 - ii. metode za određivanje i uzimanje u obzir kontinuirane ili neučestale regeneracije sustava za naknadnu obradu ispušnih plinova;
- (f) za elektronički upravljane motore u kategorijama NRE, NRG, IWP, IWA, RLL i RLR koji su u skladu s ograničenjima emisija stupnja V. navedenima u Prilogu II. i u kojima se elektroničko upravljanje upotrebljava i za određivanje količine i za određivanje vremena ubrizgavanja goriva ili u kojima se elektroničko upravljanje upotrebljava za uključivanje, isključivanje ili prilagodbu sustava za kontrolu emisija koji se upotrebljava za smanjenje NO_x:
 - i. strategije kontrole emisija, uključujući dokumentaciju potrebnu za prikaz tih strategija;
 - ii. kontrolne mjere za NO_x, uključujući metodu koja se primjenjuje za prikaz tih kontrolnih mjera;
 - iii. područje koje je povezano s relevantnim necestovnim stacionarnim ispitnim ciklusom unutar kojeg se kontrolira razina do koje emisije smiju premašiti ograničenja emisija navedena u Prilogu II.;
 - iv. izbor dodatnih mjernih točaka iz područja pod kontrolom koju provodi tehnička služba tijekom ispitivanja emisija na ispitnom stolu.

4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata, u skladu s člankom 55. ove Uredbe, kojima se dopunjuje ova Uredba utvrđivanjem:

- (a) metodologije za prilagodbu rezultata laboratorijskih ispitivanja emisija kako bi se uključili faktori pogoršanja iz stavka 1. točke (c);
- (b) tehničke značajke referentnih goriva iz stavka 2. te, kada je to primjenjivo, zahtjevi za opis svih ostalih specificiranih goriva, smjesa goriva ili emulzija goriva opisanih u opisnoj mapi;
- (c) detaljnih tehničkih zahtjeva i značajki za provedbu mjerenja i ispitivanja iz stavka 3.;

- (d) metode koja se primjenjuje za mjerenje PN-a, uzimajući u obzir specifikacije iz serije 06 Pravilnika UNECE-a br. 49;
- (e) detaljnih tehničkih zahtjeva koji se primjenjuju na ispitivanje motora s dvojnim gorivom ili motora s jednim gorivom pogonjenih plinom iz Priloga II.

Ti delegirani akti donose se do 31. prosinca 2016.

Članak 26.

Aranžmani za sukladnost proizvodnje

1. Homologacijsko tijelo koje dodjeljuje EU homologaciju tipa poduzima potrebne mjere u odnosu na tu EU homologaciju tipa kako bi provjerilo, ako je potrebno u suradnji s homologacijskim tijelima drugih država članica, da su uspostavljeni odgovarajući aranžmani kako bi se osiguralo da motori u proizvodnji budu sukladni homologiranom tipu s obzirom na zahtjeve iz ove Uredbe.
2. Homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa poduzima potrebne mjere u odnosu na tu EU homologaciju tipa kako bi provjerilo da su izjave o sukladnosti koje je izdao proizvođač u skladu s člankom 31.
3. Homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa poduzima potrebne mjere u odnosu na tu EU homologaciju tipa kako bi provjerilo, ako je potrebno u suradnji s homologacijskim tijelima drugih država članica, da su aranžmani iz stavka 1. ovog članka i dalje prikladni kako bi motori u proizvodnji i dalje bili sukladni homologiranom tipu, a izjave o sukladnosti, kada je to primjenjivo, i dalje bile u skladu s člankom 31.
4. Kako bi provjerilo sukladnost motora s homologiranim tipom, homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa može provesti sve provjere ili ispitivanja koji su potrebni za EU homologaciju tipa na uzorcima uzetima u prostorijama proizvođača, među ostalim u njegovim proizvodnim pogonima.
5. Ako homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa utvrdi da se aranžmani iz stavka 1. ne primjenjuju, znatno odstupaju od dogovorenih aranžmana kako je navedeno u stavku 1., prestali su se primjenjivati ili se smatra da više nisu prikladni iako se proizvodnja nastavlja, ono ili poduzima potrebne mjere kako bi osiguralo pravilnu provedbu postupka za sukladnost proizvodnje ili povlači EU homologaciju tipa.
6. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata, u skladu s člankom 55., kojima se dopunjuje ova Uredba utvrđivanjem detaljnih mjera koje homologacijska tijela trebaju poduzimati i postupaka kojih su se dužna pridržavati kako bi osigurala da su motori u proizvodnji sukladni homologiranom tipu. Ti delegirani akti donose se do 31. prosinca 2016.

POGLAVLJE VI.

IZMJENE I VAŽENJE EU HOMOLOGACIJA TIP A

Članak 27.

Opće odredbe

1. Proizvođač bez odgode obavješćuje homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa o svakoj promjeni podataka zabilježenih u opisnoj dokumentaciji.

U slučaju takve promjene, to homologacijsko tijelo odlučuje koji se od postupaka iz članka 28. treba primijeniti.

Nakon savjetovanja s proizvođačem homologacijsko tijelo može odlučiti, prema potrebi, da treba dodijeliti novu EU homologaciju tipa.

2. Zahtjev za izmjenu EU homologacije tipa podnosi se samo homologacijskom tijelu koje je dodijelilo izvornu EU homologaciju tipa.

3. Ako homologacijsko tijelo utvrdi da zbog izmjene treba ponoviti inspekcije ili ispitivanja, ono o tome obavješćuje proizvođača.

Postupci utvrđeni u članku 28. primjenjuju se samo ako na temelju tih inspekcija ili ispitivanja homologacijsko tijelo zaključi da su zahtjevi za EU homologaciju tipa i dalje ispunjeni.

Članak 28.

Revizije i proširenja EU homologacija tipa

1. Kada su podaci zabilježeni u opisnoj dokumentaciji promijenjeni, a da nije trebalo ponavljati inspekcije ili ispitivanja, takva izmjena naziva se „revizija”.

U slučaju takve revizije homologacijsko tijelo bez neopravdane odgode revidira relevantne stranice opisne dokumentacije, prema potrebi, pri čemu svaku od njih označuje tako da je jasno vidljiva priroda izmjene i također navodi datum revizije, te uključuje revidirano kazalo opisne dokumentacije. Smatra se da se pročišćenom ažuriranom verzijom opisne dokumentacije s priloženim detaljnim opisom izmjena ispunjava zahtjev iz ovog stavka.

2. Izmjena kako je navedena u stavku 1. naziva se „proširenje” ako su podaci zabilježeni u opisnoj dokumentaciji izmijenjeni te ako dođe do bilo čega od sljedećeg:

- (a) potrebne su daljnje inspekcije ili ispitivanja;
- (b) izmijenjena je bilo koja informacija uključena u certifikat o EU homologaciji tipa, uz iznimku njegovih priloga;
- (c) na homologirani tip motora ili homologiranu porodicu motora počinje se primjenjivati novi zahtjev utvrđen u ovoj Uredbi ili u delegiranom ili provedbenom aktu donesenom na temelju ove Uredbe.

U slučaju proširenja homologacijsko tijelo izrađuje ažurirani certifikat o EU homologaciji tipa označen brojem proširenja, koji je uvećan u skladu s brojem prethodno dodijeljenih uzastopnih proširenja. Na tom se certifikatu o EU homologaciji tipa jasno navodi razlog proširenja i datum proširenja.

3. Prilikom svake izmjene stranica opisne dokumentacije ili izrade pročišćene ažurirane verzije tih stranica na odgovarajući način mijenja se kazalo opisne dokumentacije priloženo certifikatu o EU homologaciji tipa tako da se u njemu navodi datum najnovijeg proširenja ili revizije ili datum najnovijeg pročišćenja ažurirane verzije.

4. Nije potrebna izmjena EU homologacije tipa motora ili porodice motora ako je novi zahtjev iz stavka 2. točke (c) s tehničkog stajališta nebitan za taj tip motora ili tu porodicu motora s obzirom na njihove vrijednosti emisija.

Članak 29.

Izdavanje i obavijest o izmjenama

1. U slučaju revizije EU homologacije tipa homologacijsko tijelo podnosi zahtjev bez neopravdane odgode izdaje revidirane dokumente ili pročišćenu ažuriranu verziju, prema potrebi, uključujući revidirano kazalo uz opisnu dokumentaciju kako je navedeno u članku 28. stavku 1. drugom podstavku.

2. U slučaju proširenja EU homologacije tipa homologacijsko tijelo podnosi zahtjev bez neopravdane odgode izdaje ažurirani certifikat o EU homologaciji tipa iz članka 28. stavka 2. drugog podstavka, uključujući njegove priloge i kazalo uz opisnu dokumentaciju.

3. Homologacijsko tijelo putem sustava IMI obavješćuje homologacijska tijela drugih država članica o svakoj izmjeni provedenoj na EU homologacijama tipa u skladu člankom 22. stavkom 5.

Članak 30.

Važenje EU homologacije tipa

1. EU homologacije tipa izdaju se na neograničeno vrijeme.
2. EU homologacija tipa motora postaje nevažeća u bilo kojem od sljedećih slučajeva:
 - (a) ako novi zahtjevi koji se primjenjuju na homologirani tip motora ili, kada je to primjenjivo, na porodicu motora, postanu obvezni za stavljanje na tržište, a EU homologaciju tipa nije moguće u skladu s time prošiti ili revidirati;
 - (b) ako se proizvodnja homologiranog tipa motora ili homologirane porodice motora obustavi definitivno i slobodnom odlukom;
 - (c) ako važenje EU homologacije tipa istekne temeljem ograničenja u skladu s člankom 35. stavkom 3.;
 - (d) ako je EU homologacija tipa povučena u skladu s člankom 26. stavkom 5., člankom 39. stavkom 1. ili člankom 40. stavkom 3.
3. Ako uvjeti za važenje EU homologacije tipa više nisu zadovoljeni u odnosu na samo jedan tip motora unutar porodice motora, EU homologacija tipa te porodice motora postaje nevažeća samo u mjeri u kojoj se to tiče tog određenog tipa motora.
4. Ako se definitivno obustavi proizvodnja nekog tipa motora ili, kada je to primjenjivo, neke porodice motora, proizvođač obavješćuje homologacijsko tijelo koje je dodijelilo odgovarajuću EU homologaciju tipa o toj obustavi proizvodnje.

U roku od mjesec dana od primitka te obavijesti homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa za taj tip motora ili porodicu motora o tome obavješćuje homologacijska tijela drugih država članica.

5. Ne dovodeći u pitanje stavak 4., kada EU homologacija tipa motora ili, kada je to primjenjivo, porodice motora treba postati nevažeća, proizvođač o toj činjenici obavješćuje homologacijsko tijelo koje je dodijelilo odgovarajuću EU homologaciju tipa.

U takvim slučajevima homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa bez odgode obavješćuje homologacijska tijela drugih država članica o svim relevantnim informacijama.

U toj obavijesti posebice se navode datum proizvodnje i identifikacijski broj posljednjeg proizvedenog motora.

6. Zahtjevi u vezi s obavješćivanjem iz stavaka 4. i 5. smatraju se ispunjenima kada se relevantne informacije učitaju u sustav IMI.

POGLAVLJE VII.

IZJAVA O SUKLADNOSTI I OZNAKE

Članak 31.

Izjava o sukladnosti

1. Proizvođač u svojstvu nositelja EU homologacije tipa motora ili porodice motora daje izjavu o sukladnosti („izjava o sukladnosti”) koja se prilaže motorima koji se stavljaju na tržište na temelju:
 - (a) izuzeća iz članka 34. stavaka 2., 4., 5., 6., 7. ili 8., članka 35. stavka 4.; ili
 - (b) prijelazne odredbe iz članka 58. stavaka 9., 10. ili 11.

U izjavi o sukladnosti posebice se navode posebna svojstva i ograničenja koji se moraju primjenjivati na motor te se ona izdaje besplatno zajedno s motorom i, kada je to primjenjivo, prilaže necestovnom pokretnom stroju u koji je motor ugrađen. Njezino izdavanje ne ovisi o izričitom zahtjevu ili podnošenju dodatnih informacija proizvođaču. Izjava o sukladnosti može se izdati i u obliku zaštićene elektroničke datoteke.

U razdoblju od deset godina od datuma proizvodnje motora proizvođač na zahtjev krajnjeg korisnika izdaje duplikat izjave o sukladnosti uz naknadu u iznosu koji ne premašuje troškove njezina izdavanja. Riječ „duplikat” jasno je vidljiva na svakom takvom duplikatu izjave o sukladnosti.

2. Izjava o sukladnosti sastavlja se na barem jednom od službenih jezika institucija Unije.

Svaka država članica može zatražiti od proizvođača da izjava o sukladnosti bude prevedena na njezin službeni jezik ili službene jezike.

3. Osoba(-e) ovlaštena(-e) za potpisivanje izjava o sukladnosti pripadaju proizvođačevoj organizaciji i uprava te organizacije propisno ih ovlašćuje da u potpunosti preuzmu pravnu odgovornost proizvođača u odnosu na konstrukciju i izradu ili u odnosu na sukladnost proizvodnje motora.

4. Izjava o sukladnosti ispunjava se u cijelosti i ne sadržava nikakva ograničenja u pogledu upotrebe motora, osim onih predviđenih u ovoj Uredbi.

5. Komisija može donositi provedbene akte u kojima se utvrđuje predložak izjave o sukladnosti, uključujući svojstva koja imaju za cilj sprečavanje krivotvorenja i omogućivanje provjere zaštićene elektroničke datoteke. U tu se svrhu provedbenim aktima predviđaju sigurnosna svojstva koja se koriste za zaštitu izjave o sukladnosti. Ti provedbeni akti donose se do 31. prosinca 2016. u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 56. stavka 2.

Članak 32.

Propisana oznaka motora

1. Proizvođač na svaki motor proizveden u sukladnosti s homologiranim tipom postavlja oznaku („propisana oznaka”).

2. Propisana oznaka uključuje dodatne informacije koje ukazuju na to da motor podliježe relevantnom izuzeću ili prijelaznoj odredbi u slučaju sljedećih motora:

- (a) motori namijenjeni za izvoz u treće zemlje iz članka 34. stavka 1. koji su proizvedeni bilo u Uniji ili izvan Unije i potom ugrađeni u necestovne pokretne strojeve u Uniji;
- (b) motori stavljeni na tržište u skladu s člankom 34. stavcima 2., 5., 6. ili 8.;
- (c) motori privremeno stavljeni na tržište u skladu s člankom 34. stavkom 4.;
- (d) prijelazni motori stavljeni na tržište u skladu s člankom 58. stavkom 5.;
- (e) zamjenski motori stavljeni na tržište u skladu s člankom 34. stavkom 7., člankom 58. stavcima 10. ili 11.

3. Komisija može donositi provedbene akte u kojima se utvrđuje predložak za propisanu oznaku, uključujući obvezne bitne informacije koje se zahtijevaju nakon što motor napusti proizvodnu liniju, obvezne bitne informacije koje se zahtijevaju prije nego što se motor stavi na tržište i, kada je to primjenjivo, dodatne informacije iz stavka 2. ovog članka. Ti provedbeni akti donose se do 31. prosinca 2016. u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 56. stavka 2.

Članak 33.

Privremene oznake motora

1. Proizvođač na svaki motor koji je proizveden u sukladnosti s homologiranim tipom i koji se stavlja na tržište na temelju članka 34. stavka 3. postavlja privremenu oznaku.
2. Motor koji još nije u sukladnosti s homologiranim tipom i koji se isporučuje proizvođaču tog motora nosi samo privremenu oznaku.
3. Komisija je ovlaštena za donošenje provedbenih akata u kojima se utvrđuje predložak privremenih oznaka iz stavaka 1. i 2. ovog članka, uključujući obvezne bitne informacije koje na njima moraju biti navedene. Ti provedbeni akti donose se do 31. prosinca 2016. u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 56. stavka 2.

POGLAVLJE VIII.

IZUZEĆA

Članak 34.

Opća izuzeća

1. Osim u pogledu članka 32. stavka 2. točke (a) motori namijenjeni za izvoz u treće zemlje ne podliježu ovoj Uredbi.
2. Osim u pogledu članka 32. stavka 2. točke (b) motori namijenjeni za upotrebu u oružanim snagama ne podliježu ovoj Uredbi.

Za potrebe ovog stavka protupožarne službe, službe civilne zaštite, snage odgovorne za održavanje javnog reda i hitne medicinske službe ne smatraju se dijelom oružanih snaga.

3. Ne dovodeći u pitanje članak 32. i uz dozvolu OEM-a proizvođač može tom OEM-u motor isporučiti odvojeno od njegova sustava za naknadnu obradu ispušnih plinova.
4. Neovisno o članku 5. stavku 3., države članice odobravaju privremeno stavljanje na tržište motora koji nisu dobili EU homologaciju tipa u skladu s ovom Uredbom u svrhu terenskog ispitivanja.
5. Neovisno o članku 18. stavku 2. i članku 22. stavku 3., države članice dodjeljuju EU homologaciju tipa i odobravaju stavljanje na tržište motora koji ispunjavaju granične vrijednosti emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari za motore s posebnom namjenom koje su navedene u Prilogu VI. pod uvjetom da su ti motori namijenjeni za ugradnju u necestovne pokretne strojeve koji se upotrebljavaju u potencijalno eksplozivnim atmosferama kako je definirano u članku 2. točki 5. Direktive 2014/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
6. Neovisno o članku 18. stavku 2. i članku 22. stavku 3., države članice mogu na zahtjev dodijeliti EU homologaciju tipa i odobriti stavljanje na tržište motora koji ispunjavaju granične vrijednosti emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari za motore s posebnom namjenom koje su navedene u Prilogu VI. pod uvjetom da su ti motori namijenjeni za ugradnju u necestovne pokretne strojeve koji se upotrebljavaju isključivo za spuštanje i dizanje brodica za spašavanje kojima upravlja nacionalna služba za spašavanje.
7. Neovisno o članku 5. stavku 3. i članku 18. stavku 2., za motore kategorija RLL ili RLR koji su stavljeni na tržište Unije najkasnije 31. prosinca 2011., države članice mogu odobriti stavljanje na tržište zamjenskih motora ako homologacijsko tijelo nakon razmatranja uvidi i zaključi da će ugradnja motora koji je u skladu s ograničenjima emisija koja se primjenjuju, navedenima u tablicama II-7 i II-8 Priloga II., uključivati znatne tehničke poteškoće. U takvom slučaju zamjenski motori moraju biti u skladu s ograničenjima emisija koja bi trebali ispuniti kako bi ih se stavilo na tržište Unije 31. prosinca 2011. ili biti u skladu sa strožim ograničenjima emisija.

⁽¹⁾ Direktiva 2014/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na opremu i zaštitne sustave namijenjene za uporabu u potencijalno eksplozivnim atmosferama (SL L 96, 29.3.2014., str. 309.).

Što se tiče motora u kategorijama RLL ili RLR koji su stavljeni na tržište Unije nakon 31. prosinca 2011., države članice mogu odobriti stavljanje na tržište zamjenskih motora koji su u skladu s ograničenjima emisija koje su motori koji se zamjenjuju trebali ispuniti kada su izvorno stavljeni na tržište Unije.

8. Što se tiče motora u kategorijama RLL ili RLR, države članice mogu odobriti stavljanje na tržište motora koji su u skladu s najnovijim primjenjivim ograničenjima emisija definiranim u relevantnom zakonodavstvu koje se primjenjuje 5. listopada 2016., pod uvjetom da:

- (a) su ti motori dio projekta koji je u naprednoj fazi razvoja 6. listopada 2016. kako je definirano u Direktivi 2008/57/EZ; i
- (b) bi upotreba motora koji su u skladu s primjenjivim ograničenjima emisija navedenima u tablicama II-7 ili II-8 Priloga II. uzrokovala nerazmjerne troškove.

Svaka država članica do 17. rujna 2017. Komisiji dostavlja popis takvih projekata.

9. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata, u skladu s člankom 55., u svrhu dopunjavanja ove Uredbe detaljnim tehničkim specifikacijama i uvjetima za:

- (a) isporuku, OEM-u od strane proizvođača, motora odvojeno od njegova sustava za naknadu obradu ispušnih plinova, kako je navedeno u stavku 3.;
- (b) privremeno stavljanje na tržište motora bez EU homologacije tipa u skladu s ovom Uredbom u svrhu terenskog ispitivanja, kako je navedeno u stavku 4.;
- (c) dodjelu EU homologacije tipa i odobrenje za stavljanje na tržište motora koji ispunjavaju granične vrijednosti emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari za motore s posebnom namjenom koje su navedene u Prilogu VI., kako je navedeno u stavcima 5. i 6.

Ti delegirani akti donose se do 31. prosinca 2016.

Članak 35.

Izuzeca za nove tehnologije ili nove koncepte

1. Proizvođač može podnijeti zahtjev za EU homologaciju tipa s obzirom na tip motora ili porodicu motora koji u sebi sadržavaju nove tehnologije ili nove koncepte i koji, zbog tih novih tehnologija ili novih koncepata, nisu u skladu s jednim ili više zahtjeva iz ove Uredbe.

2. Homologacijsko tijelo dodjeljuje EU homologaciju tipa iz stavka 1. ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) u zahtjevu su navedeni razlozi zbog kojih te nove tehnologije ili novi koncepti čine tip motora ili porodicu motora neusklađenim(-om) s jednim ili više zahtjeva iz ove Uredbe;
- (b) u zahtjevu su opisani utjecaji novih tehnologija ili novih koncepata na okoliš i mjere poduzete kako bi se osigurala barem ona razina zaštite okoliša koja je jednakovrijedna razini zaštite predviđenoj zahtjevima ove Uredbe od kojih se traži izuzeće;
- (c) izneseni su opisi i rezultati ispitivanja kojima se dokazuje da je uvjet iz točke (b) ispunjen.

3. Dodjela EU homologacije tipa iz stavka 1. podliježe odobrenju Komisije.

Prema potrebi, u odobrenju Komisije navodi se podliježe li ono ikakvim ograničenjima.

Odobrenje se dodjeljuje provedbenim aktom.

4. Dok čeka odluku o odobrenju Komisije u skladu sa stavkom 3., homologacijsko tijelo može izdati privremenu EU homologaciju tipa koja vrijedi:

- (a) samo na državnom području te države članice;
- (b) samo za tip motora ili porodicu motora obuhvaćen(u) traženim izuzećem; i
- (c) najmanje 36 mjeseci.

Kada je izdana privremena EU homologacija tipa, homologacijsko tijelo o tome bez odgode obavješćuje Komisiju i druge države članice, putem datoteke koja sadržava informacije iz stavka 2.

Privremenost i ograničeno teritorijalno važenje takve privremene EU homologacije tipa očiti su iz naslova certifikata o EU homologaciji tipa i naslova odgovarajuće izjave o sukladnosti.

5. Ako homologacijsko tijelo odluči prihvatiti privremenu EU homologaciju tipa iz stavka 4. na svojem državnom području, ono o tome u pisanom obliku obavješćuje relevantno homologacijsko tijelo i Komisiju.

6. Ako Komisija odluči ne dati odobrenje iz stavka 3., homologacijsko tijelo odmah obavješćuje nositelja privremene EU homologacije tipa iz stavka 4. o tome da će privremena EU homologacija tipa biti opozvana šest mjeseci nakon datuma odbijanja od strane Komisije.

Neovisno o odluci Komisije da ne dâ odobrenje iz stavka 3., motori proizvedeni u sukladnosti s privremenom EU homologacijom tipa mogu se prije prestanka njezina važenja staviti na tržište u svim državama članicama čija su homologacijska tijela prihvatila privremenu EU homologaciju tipa.

7. Zahtjevi iz stavka 4. drugog podstavka i iz stavka 5. smatraju se ispunjenima kada se relevantne informacije učitaju u sustav IMI.

8. Komisija može donositi provedbene akte u kojima se utvrđuje odobrenje iz stavka 3. ovog članka. Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 56. stavka 2.

9. Komisija može donositi provedbene akte u kojima se utvrđuju usklađeni predlošci certifikata o EU homologaciji tipa i izjave o sukladnosti iz stavka 4. ovog članka, uključujući njihove obvezne bitne informacije. Ti provedbeni akti donose se do 31. prosinca 2016. u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 56. stavka 2.

Članak 36.

Naknadna prilagodba delegiranih i provedbenih akata

1. Ako Komisija odobri dodjelu izuzeća na temelju članka 35., ona odmah poduzima potrebne korake za prilagodbu dotičnih delegiranih ili provedbenih akata tehnološkom razvoju.

Ako se izuzeće odobreno na temelju članka 35. odnosi na pitanje regulirano pravilnikom UNECE-a, Komisija predlaže izmjenu tog pravilnika u skladu s postupkom koji se primjenjuje prema Revidiranom sporazumu iz 1958.

2. Čim se odgovarajući delegirani ili provedbeni akti iz stavka 1. izmijene, Komisija uklanja sva ograničenja uvedena odlukom o odobrenju izuzeća.

Ako nisu poduzeti potrebni koraci za prilagodbu delegiranih ili provedbenih akata, Komisija može, odlukom u obliku provedbenog akta donesenog u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 56. stavka 2. i na zahtjev države članice koja je dodijelila privremenu EU homologaciju tipa, odobriti toj državi članici da proširi tu EU homologaciju tipa.

POGLAVLJE IX.

IZVJEŠĆIVANJE O PROIZVODNJI I PROVJERA

Članak 37.

Obveze proizvođača u pogledu izvješćivanja o proizvodnji

1. Proizvođač podnosi homologacijskom tijelu koje je dodijelilo EU homologaciju tipa popis koji sadržava broj motora za svaki tip motora i potkategoriju motora koji su u skladu s ovom Uredbom i u skladnosti s EU homologacijom tipa proizvedeni od podnošenja posljednjeg izvješća o proizvodnji ili od kada su zahtjevi iz ove Uredbe postali prvi put primjenjivi.

Taj se popis podnosi:

- (a) u roku od 45 dana od završetka svake kalendarske godine;
 - (b) odmah nakon svakog od datuma za stavljanje na tržište motora iz Priloga III.; i
 - (c) do bilo kojeg drugog datuma koji homologacijsko tijelo može odrediti.
2. Na popisu iz stavka 1. navode se korelacije identifikacijskih brojeva s odgovarajućim tipovima motora i, kada je to primjenjivo, porodicama motora i brojevima EU homologacije tipa ako te korelacije nisu identificirane sustavom kodiranja motora.
3. Na popisu iz stavka 1. jasno se navodi svaki slučaj u kojem proizvođač prestaje proizvoditi homologirani tip motora ili homologiranu porodicu motora.
4. Proizvođač čuva primjerak popisa iz stavka 1. najmanje 20 godina nakon isteka važenja dotične EU homologacije tipa.
5. Komisija može donositi provedbene akte u kojima se utvrđuje format popisa iz stavka 1. ovog članka. Ti provedbeni akti donose se do 31. prosinca 2016. u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 56. stavka 2.

Članak 38.

Mjere provjere

1. Homologacijsko tijelo države članice koje je dodijelilo EU homologaciju tipa poduzima mjere potrebne kako bi osiguralo, prema potrebi u suradnji s homologacijskim tijelima drugih država članica, da su identifikacijski brojevi u vezi s EU homologacijom tipa ispravno dodijeljeni proizvođačima i da ih oni ispravno rabe prije nego što se motor s homologacijom tipa stavi na tržište ili postane dostupan na tržištu.
2. Dodatna provjera identifikacijskih brojeva može se provesti prilikom kontrole sukladnosti proizvodnje utvrđene u članku 26.
3. S obzirom na provjeru identifikacijskih brojeva proizvođač ili njegov zastupnik na zahtjev i bez odgode pružaju nadležnom homologacijskom tijelu sve potrebne informacije o proizvođačevim kupcima, zajedno s identifikacijskim brojevima motora koji su prijavljeni kao proizvedeni u skladu s člankom 37. Ako su motori stavljeni na raspolaganje OEM-u, od proizvođača se ne zahtijevaju dodatne informacije.
4. Ako na zahtjev homologacijskog tijela proizvođač nije u stanju dokazati usklađenost sa zahtjevima u vezi s propisanom oznakom, homologacijsko tijelo može povući EU homologaciju tipa koja je dodijeljena za odgovarajući tip motora ili odgovarajuću porodicu motora. Homologacijska tijela međusobno se obavješćuju u roku od mjesec dana o svakom povlačenju EU homologacije tipa i o razlozima za to povlačenje, u skladu s člankom 22. stavkom 5.

POGLAVLJE X.

ZAŠTITNE KLAUZULE

Članak 39.

Motori koji nisu u skladnosti s homologiranim tipom

1. Ako motori koji imaju propisanu oznaku i, kada je to primjenjivo, priloženu izjavu o sukladnosti nisu u skladnosti s homologiranim tipom motora ili homologiranom porodicom motora, homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa poduzima potrebne mjere kako bi osiguralo da se postigne sukladnost motora u proizvodnji s homologiranim tipom motora ili homologiranom porodicom motora. Takve mjere mogu uključivati povlačenje EU homologacije tipa ako korektivno djelovanje koje je proizvođač poduzeo nije adekvatno.

Relevantno homologacijsko tijelo obavješćuje homologacijska tijela drugih država članica o poduzetim mjerama.

2. Za potrebe stavka 1. odstupanja od podataka navedenih u certifikatu o EU homologaciji tipa ili u opisnoj dokumentaciji, ako nisu odobrena u skladu s poglavljem VI., smatraju se nesukladnošću s homologiranim tipom motora ili homologiranom porodicom motora.

3. Ako homologacijsko tijelo utvrdi da motori kojima je priložena izjava o sukladnosti, ako je to primjenjivo, ili koji imaju homologacijsku oznaku izdanu u drugoj državi članici nisu u skladnosti s homologiranim tipom motora ili homologiranom porodicom motora, može zahtijevati od homologacijskog tijela koje je dodijelilo EU homologaciju tipa da provjeri jesu li motori u proizvodnji i dalje u skladnosti s homologiranim tipom motora ili homologiranom porodicom motora. Po primitku takvog zahtjeva homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa poduzima djelovanje iz stavka 1. što je moguće prije, a najkasnije u roku od tri mjeseca od datuma zahtjeva.

4. Homologacijska tijela međusobno se obavješćuju u roku od mjesec dana o svakom povlačenju EU homologacije tipa i o razlozima za to povlačenje, u skladu s člankom 22. stavkom 5.

5. Ako homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa osporava nesukladnost o kojoj je obaviješteno, dotične države članice nastoje riješiti spor.

Homologacijsko tijelo o tome obavješćuje Komisiju, a Komisija, prema potrebi, održava odgovarajuća savjetovanja radi pronalaženja rješenja.

Članak 40.

Opoziv motora

1. Ako je proizvođač kojem je dodijeljena EU homologacija tipa dužan, na temelju članka 20. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 765/2008, opozvati motore stavljene na tržište, bez obzira na to jesu li ugrađeni u necestovne pokretne strojeve ili ne, na temelju toga što ti motori predstavljaju značajan rizik za zaštitu okoliša ili za javno zdravlje, proizvođač o tome:

(a) odmah obavješćuje homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa; i

(b) predlaže tom homologacijskom tijelu skup prikladnih korektivnih djelovanja radi suočavanja sa značajnim rizikom.

2. Homologacijsko tijelo o predloženim korektivnim djelovanjima bez odgode obavješćuje homologacijska tijela drugih država članica i Komisiju.

Homologacijska tijela osiguravaju učinkovitu provedbu korektivnih djelovanja u svojim državama članicama.

3. Ako homologacijsko tijelo smatra da su korektivna djelovanja nedostatna ili da se ne provode dovoljno brzo, o tome bez odgode obavješćuje homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa.

Ako proizvođač potom ne predloži i ne provede učinkovite korektivne mjere, homologacijsko tijelo koje je dodijelilo EU homologaciju tipa poduzima sve potrebne zaštitne mjere, uključujući povlačenje EU homologacije tipa.

U slučaju povlačenja EU homologacije tipa homologacijsko tijelo u roku od mjesec dana od tog povlačenja o tome obavješćuje proizvođača, homologacijska tijela drugih država članica i Komisiju preporučenim pismom ili jednakovrijednim elektroničkim sredstvom.

Članak 41.

Obavješćivanje o odlukama i dostupnim korektivnim djelovanjima

1. U odlukama koje su sljedeće vrste ili su donesene u sljedeće svrhe navode se razlozi na kojima se temelje:
 - (a) odluke donesene na temelju ove Uredbe;
 - (b) odluke o odbijanju ili povlačenju EU homologacije tipa;
 - (c) odluke kojima se zahtijeva opoziv motora s tržišta;
 - (d) odluke o zabrani, ograničavanju ili sprečavanju stavljanja motora na tržište; ili
 - (e) odluke o zabrani, ograničavanju ili sprečavanju stavljanja na tržište necestovnih pokretnih strojeva u koje je ugrađen motor obuhvaćen područjem primjene ove Uredbe.
2. Tijela za homologaciju obavješćuju dotičnu stranku o:
 - (a) svakoj odluci iz stavka 1.;
 - (b) korektivnim djelovanjima koja su joj dostupna prema zakonima koji su na snazi u dotičnoj državi članici i o rokovima koji se primjenjuju na ta korektivna djelovanja.

POGLAVLJE XI.

MEĐUNARODNI PROPISI I PRUŽANJE TEHNIČKIH INFORMACIJA

Članak 42.

Prihvatanje jednakovrijednih homologacija tipa motora

1. Unija može, u okviru multilateralnih ili bilateralnih sporazuma između Unije i trećih zemalja, priznati jednakovrijednost između uvjeta i odredaba za EU homologaciju tipa motora utvrđenih ovom Uredbom i postupaka utvrđenih međunarodnim propisima ili propisima trećih zemalja.
2. Dodijeljene homologacije tipa i propisane oznake koje su u sukladnosti s pravilnicima UNECE-a ili njihovim izmjenama za koje je Unija glasovala ili kojima je pristupila kako je utvrđeno u delegiranom aktu iz stavka 4. točke (a) priznaju se kao jednakovrijedne dodijeljenim EU homologacijama tipa i propisanim oznakama koje se zahtijevaju u skladu s ovom Uredbom.
3. EU homologacije tipa dodijeljene na temelju akata Unije kako su navedeni u delegiranom aktu iz stavka 4. točke (b) priznaju se kao jednakovrijedne EU homologacijama tipa dodijeljenima u skladu s ovom Uredbom.
4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 55. kojima se dopunjuje ova Uredba utvrđivanjem:
 - (a) popisa pravilnika UNECE-a i njihovih izmjena, uključujući sve u njima utvrđene zahtjeve koji se odnose na njihovu primjenu, za koje je Unija glasovala ili kojima je Unija pristupila i koji se moraju primjenjivati na EU homologaciju tipa motora i porodica motora koji se ugrađuju u necestovne pokretne strojeve;
 - (b) popisa akata Unije na temelju kojih se dodjeljuju EU homologacije tipa, uključujući sve u njima utvrđene zahtjeve koji se odnose na njihovu primjenu.

Ti delegirani akti donose se do 31. prosinca 2016.

Članak 43.

Informacije i upute namijenjene OEM-ovima i krajnjim korisnicima

1. Proizvođač ne smije pružati OEM-ovima ili krajnjim korisnicima nikakve tehničke informacije povezane s podacima predviđenima u ovoj Uredbi koje se razlikuju od podataka koje je odobrilo homologacijsko tijelo.
2. Proizvođač stavlja na raspolaganje OEM-ovima sve relevantne informacije i upute potrebne za pravilnu ugradnju motora u necestovne pokretne strojeve, uključujući opis svih posebnih uvjeta ili ograničenja povezanih s ugradnjom ili upotrebom motora.
3. Proizvođač stavlja na raspolaganje OEM-ovima sve relevantne informacije i potrebne upute namijenjene krajnjem korisniku, uključujući opis svih posebnih uvjeta ili ograničenja povezanih s upotrebom motora.
4. Proizvođači stavljaju na raspolaganje OEM-ovima vrijednost emisija ugljičnog dioksida (CO₂) utvrđenu tijekom postupka EU homologacije tipa i upućuju OEM-ove da tu informaciju, zajedno s objašnjenjima o uvjetima ispitivanja, priopće krajnjem korisniku necestovnih pokretnih strojeva u koje se određeni motor namjerava ugraditi.
5. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata, u skladu s člankom 55., kojima se dopunjuje ova Uredba određivanjem pojedinosti informacija i uputa iz stavaka 2., 3. i 4. ovog članka. Ti delegirani akti donose se do 31. prosinca 2016.

Članak 44.

Razmjena podataka i informacija putem sustava IMI

1. Razmjena podataka i informacija u vezi s EU homologacijama tipa između nacionalnih tijela ili između nacionalnih tijela i Komisije u okviru ove Uredbe provodi se u elektroničkom formatu putem sustava IMI.
2. Sve relevantne informacije u vezi s EU homologacijama tipa dodijeljenima u skladu s ovom Uredbom centralizirano se prikupljaju i stavljaju na raspolaganje nacionalnim tijelima i Komisiji putem sustava IMI.
3. Komisija osigurava da se sustavom IMI također:
 - (a) omogućuje razmjena podataka i informacija između proizvođača ili tehničkih službi, s jedne strane, i nacionalnih tijela ili Komisije, s druge;
 - (b) osigurava javni pristup određenim podacima i informacijama koji se odnose na rezultate ispitivanja za homologaciju tipa i rezultate praćenja motora u uporabi;
 - (c) ako je to primjereno te tehnički i ekonomski izvedivo, i u dogovoru s dotičnom državom članicom, osigurava opremu za automatski prijenos podataka između postojećih nacionalnih baza podataka i sustava IMI.
4. Upotrebe sustava IMI iz stavka 3. su fakultativne.
5. Komisija može donositi provedbe akte u kojima se utvrđuju detaljni tehnički zahtjevi i postupci potrebni za međusobno povezivanje sustava IMI s postojećim nacionalnim bazama podataka kako je navedeno u stavku 3. točki (c) ovog članka. Ti provedbeni akti donose se do 31. prosinca 2016. u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 56. stavka 2.

POGLAVLJE XII.

IMENOVANJE TEHNIČKIH SLUŽBI I OBAVJEŠĆIVANJE O NJIMA

Članak 45.

Zahtjevi koji se odnose na tehničke službe

1. Tehničku službu imenuje homologacijsko tijelo u skladu s člankom 47. i ona mora ispunjavati zahtjeve utvrđene u stavcima od 2. do 9. ovog članka.
2. Tehnička služba uspostavlja se prema nacionalnom pravu svake države članice i ima pravnu osobnost.
3. Tehnička služba treće je tijelo, neovisno o postupku konstruiranja, proizvodnje, isporuke ili održavanja motora koje ocjenjuje.

Za tijelo koje je dio poslovnog udruženja ili strukovne udruge, koje zastupa poduzeća uključena u konstruiranje, proizvodnju, dobavu, sastavljanje, ugradnju, upotrebu ili održavanje motora koje ono ocjenjuje, ispituje ili nad kojim obavlja inspekciju može se, pod uvjetom da dokaže svoju neovisnost i izostanak bilo kakvog sukoba interesa, smatrati da ispunjava zahtjeve iz prvog podstavka.

4. Tehnička služba, uključujući najvišu razinu uprave te službe i osobe odgovorne za provedbu kategorija djelatnosti za koje je tehnička služba imenovana u skladu s člankom 47. stavkom 1. ne smiju biti konstruktori, proizvođači, dobavljači, ugraditelji ili serviseri motora koje ocjenjuju niti smiju zastupati stranke koje su uključene u te djelatnosti. Ovo ograničenje ne isključuje upotrebu ocijenjenih motora iz stavka 3. ovog članka koji su nužni za rad tehničke službe ili upotrebu takvih motora za osobne potrebe.

Tehnička služba osigurava da djelatnosti njezinih društava kćeri ili kooperanata ne utječu na povjerljivost, objektivnost ili nepristranost u odnosu na kategorije djelatnosti za koje je imenovana.

5. Tehnička služba obavlja kategorije djelatnosti za koje je imenovana uz najviši stupanj profesionalnog integriteta i tehničke sposobnosti koja se zahtijeva u određenom području, a njezino osoblje je slobodno od bilo kakvih pritisaka ili poticaja, posebno financijskih, koji bi mogli utjecati na njegovu prosudbu ili rezultate njegovih djelatnosti ocjenjivanja, posebno ako takvi pritisci ili poticaji dolaze od strane osoba ili skupine osoba koje su zainteresirane za rezultat tih djelatnosti.

6. Tehnička služba dokazuje homologacijskom tijelu nadležnom za njezino imenovanje da je sposobna obavljati sve kategorije djelatnosti za koje želi biti imenovana u skladu s člankom 47. stavkom 1. time što osigurava da ima:

- (a) osoblje s odgovarajućim vještinama, posebnim tehničkim znanjem i strukovnim obrazovanjem kao i dovoljno odgovarajućeg iskustva za obavljanje zadaće;
- (b) opise postupaka relevantnih za kategorije djelatnosti za koje želi biti imenovana, čime se osiguravaju transparentnost i ponovljivost tih postupaka;
- (c) postupke za obavljanje kategorija djelatnosti za koje želi biti imenovana kojima se prikladno uzima u obzir stupanj složenosti tehnologije dotičnog motora i informacije o tome proizvodi li se motor u postupku masovne ili u postupku serijske proizvodnje; i
- (d) sredstva potrebna za obavljanje, na odgovarajući način, zadaća povezanih s kategorijama djelatnosti za koje želi biti imenovana i pristup svoj potrebnoj opremi ili objektima.

7. Tehnička služba, uključujući najvišu razinu njezine uprave i osoblje koje obavlja ocjenjivanje, mora biti nepristrana te ne smije sudjelovati ni u kakvim djelatnostima koje bi mogle biti u sukobu s neovisnošću njene prosudbe ili integritetom u odnosu na kategorije djelatnosti za koje je tehnička služba imenovana.

8. Tehnička služba sklapa osiguranje od odgovornosti koje pokriva njezine djelatnosti, osim ako odgovornost preuzima država članica u skladu s nacionalnim pravom ili ako je država članica sama izravno odgovorna za ocjenjivanje.

9. Osoblje tehničke službe vezano je obvezom čuvanja poslovne tajne u pogledu svih informacija prikupljenih pri obavljanju zadaća u skladu s ovom Uredbom ili bilo kojom odredbom nacionalnog prava kojom se ova Uredba provodi.

Osoblje tehničke službe nije vezano obvezom iz prvog podstavka u pogledu dijeljenja informacija s homologacijskim tijelom nadležnim za imenovanje, ili ako se takvo dijeljenje zahtijeva pravom Unije ili nacionalnim pravom.

Vlasnička su prava zaštićena.

Članak 46.

Društva kćeri i kooperanti tehničkih službi

1. Tehnička služba samo uz pristanak svojeg homologacijskog tijela nadležnog za imenovanje može sklopiti ugovor s kooperantima za obavljanje posebnih zadaća povezanih s kategorijama djelatnosti za koje je imenovana u skladu s člankom 47. stavkom 1. ili može prenijeti obavljanje tih djelatnosti na društvo kćer.

U takvim slučajevima tehnička služba osigurava da kooperant ili društvo kći ispunjava zahtjeve utvrđene u članku 45. i o tome obavješćuje homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje.

2. Tehnička služba preuzima potpunu odgovornost za zadaće koje obavljaju svi njezini kooperanti ili društva kćeri, bez obzira na mjesto njihova poslovnog nastana.

3. Tehnička služba drži na raspolaganju homologacijskom tijelu nadležnom za imenovanje sve relevantne dokumente koji se odnose na ocjenjivanje sposobnosti kooperanta ili društva kćeri i zadaće koje su obavili.

Članak 47.

Imenovanje tehničkih službi

1. Homologacijska tijela imenuju tehničke službe za jednu ili više sljedećih kategorija djelatnosti, ovisno o njihovim područjima nadležnosti:

- (a) kategorija A: provedba ispitivanja iz ove Uredbe u objektima koji pripadaju dotičnim tehničkim službama;
- (b) kategorija B: nadzor ispitivanja iz ove Uredbe, kada se ta ispitivanja provode u objektima proizvođača ili treće strane;
- (c) kategorija C: redovito ocjenjivanje i praćenje postupaka proizvođača za osiguranje sukladnosti proizvodnje;
- (d) kategorija D: nadzor ili provedba ispitivanja ili inspekcija za osiguranje sukladnosti proizvodnje.

2. Homologacijsko tijelo može djelovati kao tehnička služba za jednu ili više kategorija djelatnosti iz stavka 1.

3. Tehničke službe treće zemlje, osim onih imenovanih u skladu s ovim člankom, mogu podlijeći obavješćivanju na temelju članka 50. kada je takvo priznavanje tehničkih službi predviđeno bilateralnim sporazumom sklopljenim između Unije i dotične treće zemlje.

Međutim, tehnička služba uspostavljena u skladu s člankom 45. stavkom 2. može osnovati društva kćeri u trećim zemljama pod uvjetom da ta tehnička služba izravno upravlja tim društvima kćerima i nadzire ih.

Članak 48.

Postupci za standarde sposobnosti i ocjenjivanje tehničkih službi

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata, u skladu s člankom 55., kojima se dopunjuje ova Uredba utvrđivanjem:

- (a) standarda koje moraju ispunjavati tehničke službe; i
- (b) postupka za ocjenjivanje tehničkih službi, uključujući pripadajuće izvješće, u skladu s člankom 49.

Članak 49.

Ocjenjivanje sposobnosti tehničkih službi

1. Homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje sastavlja izvješće o ocjenjivanju kojim se dokazuje da je tehnička služba koja se kandidira ocijenjena u pogledu njezine usklađenosti s ovom Uredbom i delegiranim aktima donesenima na temelju ove Uredbe. Izvješće o ocjenjivanju može uključivati certifikat o akreditaciji koji je izdalo nacionalno akreditacijsko tijelo kojim se potvrđuje da tehnička služba ispunjava zahtjeve iz ove Uredbe.

Ocjenjivanje na kojem se temelji izvješće o ocjenjivanju iz stavka 1. ovog članka provodi se u skladu s odredbama utvrđenima u delegiranom aktu iz članka 48.

2. Homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje preispituje izvješće o ocjenjivanju najmanje jednom svake tri godine.

3. Homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje Komisiji na njezin zahtjev dostavlja izvješće o ocjenjivanju. U takvim slučajevima, kada se ocjenjivanje ne temelji na certifikatu o akreditaciji koji je izdalo nacionalno akreditacijsko tijelo i kojim se potvrđuje da tehnička služba ispunjava zahtjeve iz ove Uredbe, homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje dostavlja Komisiji dokumentirane dokaze kojima se potvrđuje sljedeće:

- (a) stručnost tehničke službe;
- (b) da su uspostavljeni aranžmani kako bi se osiguralo da homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje redovito prati tehničku službu; i
- (c) da tehnička služba ispunjava zahtjeve iz ove Uredbe i delegiranih akata donesenih na temelju ove Uredbe.

4. Homologacijsko tijelo koje želi djelovati kao tehnička služba u skladu s člankom 47. stavkom 2. dokazuje usklađenost s pomoću ocjenjivanja koje provode revizori neovisni o djelatnosti koja se ocjenjuje. Ti revizori mogu biti iz iste organizacije pod uvjetom da se njima upravlja odvojeno od osoblja koje obavlja djelatnost koja se ocjenjuje.

Članak 50.

Postupci za obavješćivanje

1. S obzirom na svaku tehničku službu koju su imenovale, države članice obavješćuju Komisiju o sljedećem:

- (a) nazivu tehničke službe;

- (b) adresi, uključujući elektroničku adresu;
 - (c) odgovornim osobama;
 - (d) kategorijama djelatnosti; te
 - (e) svim izmjenama koje se odnose na imenovanje iz članka 47.
2. Tehnička služba može provoditi samo djelatnosti iz članka 47. stavka 1. u ime homologacijskog tijela nadležnog za imenovanje ako je Komisija prethodno bila obaviještena o toj tehničkoj službi u skladu sa stavkom 1. ovog članka.
3. Više homologacijskih tijela nadležnih za imenovanje može imenovati istu tehničku službu, a države članice tih homologacijskih tijela nadležnih za imenovanje mogu o njoj obavijestiti bez obzira na kategoriju ili kategorije djelatnosti koju(-e) ona treba obavljati u skladu s člankom 47. stavkom 1.
4. Ako je pri primjeni delegiranog akta potrebno imenovati određenu organizaciju ili nadležno tijelo koje obavlja djelatnost koja nije obuhvaćena člankom 47. stavkom 1., dotične države članice o tome obavješćuju Komisiju u skladu s ovim člankom.
5. Komisija na svojim internetskim stranicama objavljuje popis tehničkih službi o kojima je obaviješteno u skladu s ovim člankom i pojedinih o njima.

Članak 51.

Promjene u vezi s imenovanjima

1. Ako homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje utvrdi ili je obaviješteno da tehnička služba koju je imenovalo više ne ispunjava zahtjeve utvrđene u ovoj Uredbi ili da ne poštuje svoje obveze, ono ograničava, suspendira ili opoziva imenovanje, prema potrebi, ovisno o ozbiljnosti neispunjavanja navedenih zahtjeva ili nepoštovanja navedenih obveza.

Država članica koja je Komisiji dostavila obavijest o toj tehničkoj službi u skladu s člankom 50. stavkom 1. odmah obavješćuje Komisiju o svakom takvom ograničenju, suspenziji ili opozivu.

Komisija u skladu s time mijenja objavljene informacije iz članka 50. stavka 5.

2. U slučaju ograničenja, suspenzije ili opoziva imenovanja iz stavka 1. ili ako je tehnička služba prestala s djelatnošću, homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje poduzima odgovarajuće korake kako bi osiguralo da predmete navedene tehničke službe obradi druga tehnička služba ili da budu na raspolaganju homologacijskom tijelu nadležnom za imenovanje ili tijelima za nadzor tržišta na njihov zahtjev.

Članak 52.

Osporavanje stručnosti tehničkih službi

1. Komisija istražuje sve slučajeve u kojima sumnja ili u kojima joj je ukazano na sumnje u pogledu stručnosti tehničke službe ili njezinog kontinuiranog ispunjavanja zahtjeva i obveza kojima podliježe.
2. Država članica homologacijskog tijela nadležnog za imenovanje na zahtjev pruža Komisiji sve informacije koje se odnose na temelj za imenovanje ili održavanje imenovanja dotične tehničke službe.
3. Komisija osigurava da se sve informacije osjetljive prirode pribavljene tijekom istraga tretiraju kao povjerljive.

4. Ako Komisija utvrdi da tehnička služba ne ispunjava ili više ne ispunjava zahtjeve za imenovanje, ona o tome obavještuje državu članicu homologacijskog tijela koje je nadležno za imenovanje radi utvrđivanja, u suradnji s tom državom članicom, potrebnih korektivnih mjera i zahtijeva od te države članice da poduzme navedene korektivne mjere uključujući, ako je to potrebno, opoziv imenovanja.

Članak 53.

Operativne obveze tehničkih službi

1. Tehničke službe provode one kategorije djelatnosti za koje ih je imenovalo homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje i u skladu s ocjenjivanjem i ispitnim postupcima predviđenima u ovoj Uredbi i njezinim delegiranim i provedbenim aktima.

Tehničke službe nadziru ili same provode ispitivanja koja se zahtijevaju za EU homologaciju tipa ili inspekcije, kako je utvrđeno u ovoj Uredbi ili u jednom od njezinih delegiranih ili provedbenih akata, osim ako su dopušteni alternativni postupci.

Tehničke službe ne provode ispitivanja, ocjenjivanja ni inspekcije za koje nisu imenovane.

2. Tehničke službe moraju u svakom trenutku:

- (a) dopustiti homologacijskom tijelu nadležnom za imenovanje da ih nadzire kada one provode ocjenjivanje ako navedeno tijelo to smatra potrebnim; te
- (b) ne dovodeći u pitanje članak 45. stavak 9. i članak 54., pružiti homologacijskom tijelu nadležnom za imenovanje informacije o kategorijama djelatnosti koje obavljaju i koje su obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe, a koje se od njih može zatražiti.

3. Ako tehnička služba utvrdi da proizvođač nije ispunio zahtjeve utvrđene u ovoj Uredbi, o toj činjenici obavještuje homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje koje sa svoje strane zahtijeva od proizvođača da poduzme odgovarajuće korektivne mjere.

Homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje ne izdaje certifikat za EU homologaciju tipa dok proizvođač ne poduzme odgovarajuće korektivne mjere koje zadovoljavaju to homologacijsko tijelo.

4. Ako tehnička služba koja djeluje u ime homologacijskog tijela nadležnog za imenovanje tijekom praćenja sukladnosti proizvodnje nakon izdavanja certifikata o EU homologaciji tipa utvrdi da tip motora ili porodica motora više nije u skladu s ovom Uredbom, o toj činjenici izvještuje homologacijsko tijelo nadležno za imenovanje.

Homologacijsko tijelo poduzima odgovarajuće mjere kako je predviđeno u članku 26.

Članak 54.

Obveze tehničkih službi u vezi s obavješćivanjem

1. Tehničke službe obavještuju svoja homologacijska tijela nadležna za imenovanje o svim:

- (a) nesukladnostima zbog kojih može biti potrebno odbijanje, ograničavanje, suspenzija ili povlačenje EU homologacije tipa;
- (b) okolnostima koje utječu na opseg ili uvjete njihova imenovanja;
- (c) zahtjevima za informacije nadležnih tijela za nadzor tržišta u vezi sa svojim djelatnostima.

2. Na zahtjev svojeg homologacijskog tijela nadležnog za imenovanje tehničke službe pružaju informacije o djelatnostima obuhvaćenima opsegom njihova imenovanja i o svim drugim djelatnostima koje obavljaju, uključujući prekogranične djelatnosti i djelatnosti kooperanata.

POGLAVLJE XIII.

DELEGIRANI AKTI I PROVEDBENI AKTI*Članak 55.***Izvršavanje delegiranja ovlasti**

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 19. stavka 2., članka 24. stavka 11., članka 25. stavka 4., članka 26. stavka 6., članka 34. stavka 9., članka 42. stavka 4., članka 43. stavka 5. i članka 48. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 6. listopada 2016.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 19. stavka 2., članka 24. stavka 11., članka 25. stavka 4., članka 26. stavka 6., članka 34. stavka 9., članka 42. stavka 4., članka 43. stavka 5. i članka 48. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 19. stavka 2., članka 24. stavka 11., članka 25. stavka 4., članka 26. stavka 6., članka 34. stavka 9., članka 42. stavka 4., članka 43. stavka 5. i članka 48. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

*Članak 56.***Postupak odbora**

1. Komisiji pomaže „Tehnički odbor – motorna vozila” (TCMV), osnovan člankom 40. stavkom 1. Direktive 2007/46/EZ. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.
3. Ako odbor ne da nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

POGLAVLJE XIV.

ZAVRŠNE ODREDBE*Članak 57.***Sankcije**

1. Države članice predviđaju sankcije za kršenja ove Uredbe i delegiranih ili provedbenih akata donesenih na temelju ove Uredbe od strane gospodarskih subjekata ili OEM-ova. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

Države članice do 7. listopada 2018. obavješćuju Komisiju o tim odredbama te je bez odgode obavješćuju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.

Države članice poduzimaju sve mjere potrebne radi osiguranja provedbe sankcija.

2. Kršenja koja podliježu kaznama obuhvaćaju:

- (a) davanje lažnih izjava, posebno tijekom postupaka EU homologacija tipa, postupaka koji vode prema opozivu ili postupaka u vezi s izuzećima;
- (b) krivotvorenje rezultata ispitivanja u vezi s EU homologacijom tipa ili praćenjem motorâ u uporabi;
- (c) uskraćivanje podataka ili tehničkih specifikacija koji bi mogli dovesti do opoziva motorâ ili do odbijanja ili povlačenja EU homologacije tipa;
- (d) upotrebu poremećajnih strategija;
- (e) odbijanje pružanja pristupa informacijama;
- (f) stavljanje na tržište motora koji podliježu EU homologaciji tipa, a koji nemaju EU homologaciju tipa, ili krivotvorenje dokumenata ili propisanih oznaka s tom namjerom;
- (g) stavljanje na tržište prijelaznih motora i necestovnih pokretnih strojeva u koje su takvi motori ugrađeni uz kršenje odredaba o izuzeću;
- (h) kršenje ograničenja utvrđenih u članku 35. stavcima 3. i 4.;
- (i) stavljanje na tržište motora koji je preinačen na takav način da više nije u sukladnosti sa specifikacijama svoje EU homologacije tipa;
- (j) ugradnju motora u necestovne pokretne strojeve za upotrebu različitu od isključive upotrebe predviđene u članku 4.;
- (k) stavljanje na tržište motora s posebnom namjenom u skladu s člankom 34. stavkom 5. ili stavkom 6. za upotrebu u necestovnim pokretnim strojevima različitim od onih predviđenih u tim stavcima;
- (l) stavljanje na tržište motora u skladu s člankom 34. stavcima 7. ili 8. i člankom 58. stavcima 9., 10. ili 11. za upotrebu u strojevima različitim od onih predviđenih u tim stavcima;
- (m) stavljanje na tržište necestovnih pokretnih strojeva u koje su ugrađeni motori koji podliježu EU homologaciji tipa u skladu s ovom Uredbom, a koji nemaju takvu homologaciju;
- (n) stavljanje na tržište necestovnih pokretnih strojeva kojim se krše ograničenja u vezi s necestovnim pokretnim strojevima utvrđena u članku 34. stavku 8.

Članak 58.

Prijelazne odredbe

1. Ne dovodeći u pitanje poglavlja II. i III., ovom se Uredbom ne poništava, prije datuma za stavljanje na tržište motora navedenih u Prilogu III., nijedna EU homologacija tipa ni izuzeće.

2. Homologacijska tijela mogu, u skladu s relevantnim zakonodavstvom koje se primjenjuje 5. listopada 2016., nastaviti dodjeljivati EU homologacije tipa do obvezujućih datuma za EU homologaciju tipa motora navedenih u Prilogu III. i nastaviti odobravati izuzeća u skladu s navedenim zakonodavstvom do obvezujućih datuma za stavljanje na tržište motora navedenih u Prilogu III.

Države članice mogu, u skladu s relevantnim zakonodavstvom koje se primjenjuje 5. listopada 2016., nastaviti dopuštati stavljanje na tržište motora do obvezujućih datuma za stavljanje na tržište motora navedenih u Prilogu III.

3. Odstupajući od ove Uredbe, motori koji su dobili EU homologaciju tipa na temelju relevantnog zakonodavstva koje se primjenjuje 5. listopada 2016. ili koji ispunjavaju zahtjeve koje je utvrdilo Središnje povjerenstvo za plovību Rajnom (CCNR) i koji su doneseni kao stupanj II. CCNR-a u okviru Revidirane konvencije za plovību Rajnom smiju se i dalje stavljati na tržište do datumâ za stavljanje na tržište motora navedenih u Prilogu III.

U takvim slučajevima nacionalna tijela ne smiju zabraniti, ograničiti ili sprečavati stavljanje na tržište motora koji su u skladu s homologiranim tipom.

4. Motori koji 5. listopada 2016. nisu bili obuhvaćeni područjem primjene Direktive 97/68/EZ smiju se i dalje stavljati na tržište na temelju nacionalnih propisa koji su na snazi, ako takvih ima, do datumâ za stavljanje na tržište motora navedenih u Prilogu III.

5. Ne dovodeći u pitanje članak 5. stavak 3., članak 18. stavak 2. i, kada je to primjenjivo, Direktivu 2008/57/EZ te Uredbu Komisije (EU) br. 1302/2014 (¹), prijelazni motori i, kada je to primjenjivo, necestovni pokretni strojevi u koje su ti prijelazni motori ugrađeni smiju se i dalje stavljati na tržište tijekom prijelaznog razdoblja pod uvjetom da stroj u koji je ugrađen prijelazni motor ima datum proizvodnje koji pada najkasnije 18 mjeseci nakon početka prijelaznog razdoblja.

Za motore kategorije NRE države članice odobravaju produljenje prijelaznog razdoblja i 18-mjesečnog razdoblja iz prvog podstavka za dodatnih 12 mjeseci za OEM-ove s ukupnom godišnjom proizvodnjom manjom od 100 komada necestovnih pokretnih strojeva opremljenih motorima s unutarnjim izgaranjem. Za potrebe izračunavanja te ukupne godišnje proizvodnje svi se OEM-ovi koji su pod kontrolom iste fizičke ili pravne osobe smatraju jednim OEM-om.

Za motore kategorije NRE koji se upotrebljavaju u pokretnim dizalicama prijelazno razdoblje i 18-mjesečno razdoblje iz prvog podstavka produljuje se za 12 mjeseci.

Za motore kategorije NRS snage manje od 19 kW koji se upotrebljavaju u bacačima snijega prijelazno razdoblje i 18-mjesečno razdoblje iz prvog podstavka produljuje se za 24 mjeseca.

6. Podložno stavku 5. ovog članka, prijelazni motori moraju ispunjavati najmanje jedan od sljedećih zahtjeva:

- (a) biti u sukladnosti s tipovima motora ili porodicama motora čija EU homologacija tipa više nije važeća na temelju članka 30. stavka 2. točke (a) te su na datume proizvodnje motora bili obuhvaćeni važećom EU homologacijom tipa koja je u skladu s najnovijim ograničenjima emisija koja se primjenjuju, definiranim u relevantnom zakonodavstvu koje se primjenjuje 5. listopada 2016.;
- (b) imaju raspon snage koji nije podlijegao homologaciji tipa emisija onečišćujućih tvari na razini Unije 5. listopada 2016.; ili
- (c) upotrebljavaju se ili ih se namjerava upotrebljavati za namjenu koja nije podlijegala homologaciji tipa emisija onečišćujućih tvari na razini Unije 5. listopada 2016.

7. Razdoblje za stavljanje prijelaznih motora na tržište ograničava se na:

- (a) 24 mjeseca od datuma za stavljanje motora na tržište koji se primjenjuje, navedenog u Prilogu III., u slučaju utvrđenom u stavku 5. prvom podstavku;
- (b) 36 mjeseci od datuma za stavljanje motora na tržište koji se primjenjuje, navedenog u Prilogu III., u slučaju utvrđenom u stavku 5. drugom i trećem podstavku;
- (c) 48 mjeseci od datuma za stavljanje motora na tržište koji se primjenjuje, navedenog u Prilogu III., u slučaju utvrđenom u stavku 5. četvrtom podstavku.

8. Proizvođači osiguravaju da su prijelazni motori stavljeni na tržište tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s oznakom iz članka 32. stavka 2. točke (d).

(¹) Uredba Komisije (EU) br. 1302/2014 od 18. studenoga 2014. o tehničkoj specifikaciji za interoperabilnost podsustava „željezničkih vozila – lokomotiva i putničkih željezničkih vozila” željezničkog sustava u Europskoj uniji (SL L 356, 12.12.2014., str. 228.).

9. Neovisno o članku 5. stavku 3., članku 18. stavku 2. i članku 22. države članice mogu odobriti, za razdoblje koje završava najkasnije 17. rujna 2026., stavljanje na tržište motora kategorije RLL maksimalne neto snage veće od 2 000 kW koji nisu u skladu s ograničenjima emisija navedenima u Prilogu II. radi ugradnje u lokomotive koje voze samo na tehnički izoliranoj željezničkoj mreži širine kolosijeka 1 520 mm. Tijekom tog razdoblja motori stavljeni na tržište moraju ispunjavati barem ograničenja emisija koja su ti motori morali ispunjavati za stavljanje na tržište na dan 31. prosinca 2011. Homologacijska tijela država članica dodjeljuju EU homologaciju tipa i odobravaju stavljanje na tržište takvih motora.

10. Neovisno o članku 5. stavku 3. i članku 18. stavku 2., države članice odobravaju stavljanje na tržište zamjenskih motora za razdoblje koje završava najkasnije 15 godina od datuma za stavljanje na tržište motora stupnja V. koji se primjenjuju, navedenih u Prilogu III., pod uvjetom da ti motori pripadaju kategoriji jednakovrijednoj kategoriji NRS referentne snage od najmanje 19 kW ili pripadaju kategoriji jednakovrijednoj kategoriji NRG ako zamjenski motor i prvotni motor pripadaju kategoriji motora ili rasponu snage koji nisu podlijevali homologaciji tipa na razini Unije 31. prosinca 2016.

11. Neovisno o članku 5. stavku 3. i članku 18. stavku 2., države članice odobravaju stavljanje na tržište zamjenskih motora na razdoblje od najviše 20 godina koje počinje od datuma za stavljanje na tržište motora stupnja V. koji se primjenjuju, navedenih u Prilogu III., pod uvjetom da ti motori:

- (a) pripadaju kategoriji NRE referentne snage od najmanje 19 kW i najviše 560 kW te da su u skladu sa stupnjem emisije koji je istekao najviše 20 godina prije stavljanja na tržište tih motora te uz barem jednako stroga ograničenja emisija kao ona koja su morala biti ispunjena kada je motor koji se zamjenjuje izvorno stavljen na tržište;
- (b) pripadaju kategoriji jednakovrijednoj kategoriji NRE referentne snage veće od 560 kW, a zamjenski motor i prvotni motor pripadaju kategoriji motora ili rasponu snage koji nisu podlijevali homologaciji tipa na razini Unije 31. prosinca 2016.

12. Države članice mogu odlučiti ne primjenjivati ovu Uredbu na motore koji se ugrađuju u strojeve za berbu pamuka tijekom razdoblja koje završava najkasnije 17. rujna 2026.

13. Proizvođači osiguravaju da zamjenski motori budu u skladu s oznakom iz članka 32. stavka 2. točke (e).

Članak 59.

Izvješće

- 1. Države članice do 31. prosinca 2021. obavješćuju Komisiju o primjeni postupaka EU homologacije tipa utvrđenih u ovoj Uredbi.
- 2. Komisija na temelju informacija dostavljenih u skladu sa stavkom 1. do 31. prosinca 2022. podnosi izvješće o primjeni ove Uredbe Europskom parlamentu i Vijeću.

Članak 60.

Preispitivanje

1. Komisija do 31. prosinca 2018. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o ocjeni mogućnosti utvrđivanja usklađenih mjera za naknadnu ugradnju uređaja za kontrolu emisija u motore u necestovnim pokretnim strojevima koji su već bili stavljeni na tržište Unije. To izvješće također se bavi tehničkim mjerama i sustavima financijskih poticaja kao sredstvima pomoći državama članicama da se usklade sa zakonodavstvom Unije o kvaliteti zraka, s pomoću ocjene mogućeg djelovanja protiv onečišćenja zraka u gusto naseljenim područjima te uz odgovarajuće poštovanje pravila Unije o državnim potporama.

2. Do 31. prosinca 2020. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o:

- (a) ocjeni potencijala za daljnje smanjenje emisija onečišćujućih tvari na temelju dostupnih tehnologija i analize troškova i koristi.

Posebice za motore kategorija IWP i IWA, ocjenu tehnološke i ekonomske izvedivosti:

- i. daljnjeg smanjenja granične vrijednosti emisija za emisije PN i NO_x;
 - ii daljnjeg smanjenja faktora A za motore posve ili djelomično pogonjene plinom u okviru rada s neutralnim posljedicama po klimu u usporedbi s dizelskim motorima;
 - iii. dodavanja graničnih vrijednosti za PN onim kategorijama motora za koje te granične vrijednosti nisu navedene u Prilogu II. ovoj Uredbi;
- (b) identifikaciji potencijalno relevantnih vrsta onečišćujućih tvari koje nisu obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe.
3. Komisija do 31. prosinca 2025. podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće u vezi s primjenom klauzula o izuzećima predviđenih u članku 34. stavcima 4. i 5. te u vezi s praćenjem rezultata ispitivanja emisija utvrđenih u članku 19. i njegovim zaključcima.

Osim toga, u izvješću se također evaluiraju ispitivanja potrebna za EU homologaciju tipa kako je utvrđeno u člancima 24. i 25., s osobitim naglaskom na pitanje u kojoj mjeri navedena ispitivanja odgovaraju radu motora u stvarnim uvjetima te se u njemu također evaluira provedivost uvođenja ispitivanja za emisije plinovitih i krutih onečišćujućih tvari kao dijela ispitivanja u uporabi utvrđenog u članku 19.

4. Izvješća iz stavaka 2. i 3.:

- (a) temelje se na savjetovanju s relevantnim dionicima;
- (b) uzimaju u obzir postojeće povezane standarde Unije i međunarodne standarde; te
- (c) popraćena su, prema potrebi, zakonodavnim prijedlozima.

Članak 61.

Izmjene Direktive 97/68/EZ

Direktiva 97/68/EZ mijenja se kako slijedi:

1. U članku 9. stavku 4.a dodaju se sljedeći podstavci:

„Odstupajući od prvog podstavka, na zahtjev OEM-a države članice mogu odobriti stavljanje na tržište motora koji ispunjavaju graničnu vrijednost emisija za stupanj III.A pod uvjetom da su ti motori namijenjeni za ugradnju u necestovne pokretne strojeve koji se upotrebljavaju u potencijalno eksplozivnim atmosferama kako je definirano u članku 2. točki 5. Direktive 2014/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća (*).

Proizvođači dostavljaju homologacijskom tijelu dokaze da su motori ugrađeni isključivo u necestovne pokretne strojeve koji su certificirani da ispunjavaju te zahtjeve. Oznaka s tekstom „Motor za upotrebu samo u strojevima koje je proizveo“ nakon kojeg slijedi naziv OEM-a i jedinstveno upućivanje na povezano odstupanje stavlja se na svaki takav motor pokraj propisane oznake motora navedene u Prilogu I. odjeljku 3.

Odstupajući od prvog podstavka, države članice mogu odobriti homologaciju EU tipa i odobriti stavljanje na tržište motora kategorije RLL najveće neto snage veće od 2 000 kW koji nisu u skladu s ograničenjima emisija navedenima u Prilogu II. koji se ugrađuju u lokomotive koje voze samo na tehnički izoliranoj željezničkoj mreži širine kolosijeka 1 520 mm. Navedeni motori moraju biti u skladu barem s ograničenjima emisija koja su ti motori morali ispunjavati za stavljanje na tržište na dan 31. prosinca 2011.

(*) Direktiva 2014/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na opremu i zaštitne sustave namijenjene za uporabu u potencijalno eksplozivnim atmosferama (SL L 96, 29.3.2014., str. 309.).”.

2. U članku 10. dodaje se sljedeći stavak:

„8. Države članice mogu odlučiti ne primjenjivati ovu Direktivu na motore ugrađene u strojeve za berbu pamuka.”

Članak 62.

Izmjena Uredbe (EU) br. 1024/2012

U Prilogu Uredbi (EU) br. 1024/2012 dodaje se sljedeća točka:

„9. Uredba (EU) 2016/1628 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016. o zahtjevima koji se odnose na ograničenja emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari i homologaciju tipa za motore s unutarnjim izgaranjem za necestovne pokretne strojeve, o izmjeni uredbi (EU) br. 1024/2012 i (EU) br. 167/2013 te o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 97/68/EZ (*): Članak 44.

(*) SL L 252, 16.9.2016., str. 53.”

Članak 63.

Izmjena Uredbe (EU) br. 167/2013

Članak 19. Uredbe (EU) br. 167/2013 mijenja se kako slijedi:

1. Stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Primjenjuju se odredbe o kategorijama motora, ograničenjima emisija ispušnih plinova, ispitnim ciklusima, razdobljima trajnosti emisije, zahtjevima u vezi s emisijama ispušnih plinova, praćenju emisija motora u uporabi i provedbi mjerenja i ispitivanja kao i prijelazne odredbe i odredbe kojima se omogućuje rana EU homologacija tipa i stavljanje na tržište motora stupnja V. kako je utvrđeno za necestovne pokretne strojeve u Uredbi (EU) 2016/1628 Europskog parlamenta i Vijeća (*) te delegiranim i provedbenim aktima donesenima na temelju te Uredbe.

Za potrebe stavljanja na tržište, registracije ili stavljanja u pogon traktora kategorija T2, T4.1 i C2, motori raspona snage 56–130 kW koji ispunjavaju zahtjeve stupnja III.B smatraju se prijelaznim motorima kako je definirano u članku 3. točki 32. Uredbe (EU) 2016/1628.

(*) Uredba (EU) 2016/1628 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016. o zahtjevima koji se odnose na ograničenja emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari i homologacije tipa za motore s unutarnjim izgaranjem za necestovne pokretne strojeve, o izmjeni uredbi (EU) br. 1024/2012 i (EU) br. 167/2013 te o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 97/68/EZ (SL L 252, 16.9.2016., str. 53.);

2. U stavku 6. dodaje se sljedeći podstavak:

„Odstupajući od načela utvrđenih u drugom podstavku, Komisiju se ovlašćuje do 31. prosinca 2016. izmijeniti Delegiranu uredbu Komisije (EU) 2015/96 (*) tako da:

- (a) za potrebe EU homologacije tipa za traktore kategorija T2, T4.1 i C2, razdoblje odgode utvrđeno u članku 11. stavku 4. Delegirane uredbe (EU) 2015/96 iznosi četiri godine; te
- (b) se, u okviru fleksibilne sheme iz članka 14. Delegirane uredbe (EU) 2015/96, fleksibilnost koja je dopuštena u skladu s točkom 1.1.1. Priloga V. toj delegiranoj uredbi poveća na 150 % za traktore kategorija T2, T4.1 i C2.

(*) Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/96 od 1. listopada 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 167/2013 Europskog parlamenta i Vijeća koja se odnosi na zahtjeve u pogledu utjecaja na okoliš i učinkovitosti pogonskih jedinica vozila za poljoprivredu i šumarstvo (SL L 16, 23.1.2015., str. 1.).”

*Članak 64.***Stavljanje izvan snage**

1. Ne dovodeći u pitanje članak 58. stavke od 1. do 4. ove Uredbe, Direktiva 97/68/EZ stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2017.
2. Upućivanja na Direktivu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu.

*Članak 65.***Stupanje na snagu i primjena**

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Ova Uredba primjenjuje se od 1. siječnja 2017., uz iznimku članka 61. koji se primjenjuje od 6. listopada 2016.

Od 6. listopada 2016. homologacijska tijela ne smiju odbiti dodijeliti EU homologaciju tipa za novi tip motora ili novu porodicu motora ni zabraniti njihovo stavljanje na tržište ako su taj tip motora ili ta porodica motora u skladu s poglavljima II., III., IV. i VIII. te delegiranim i provedbenim aktima donesenima na temelju ove Uredbe.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 14. rujna 2016.

Za Europski parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednik
I. KORČOK

PRILOG I.

Definicija potkategorija motora iz članka 4.

Tablica I-1: Potkategorije kategorije motora NRE definirane u članku 4. točki 1.

Kategorija	Vrsta paljenja	Brzina rada	Raspon snage (kW)	Potkategorija	Referentna snaga
NRE	CI	promjenjiva	$0 < P < 8$	NRE-v-1	najveća neto snaga
	CI		$8 \leq P < 19$	NRE-v-2	
	CI		$19 \leq P < 37$	NRE-v-3	
	CI		$37 \leq P < 56$	NRE-v-4	
	sve		$56 \leq P < 130$	NRE-v-5	
			$130 \leq P \leq 560$	NRE-v-6	
			$P > 560$	NRE-v-7	
	CI	stalna	$0 < P < 8$	NRE-c-1	nazivna neto snaga
	CI		$8 \leq P < 19$	NRE-c-2	
	CI		$19 \leq P < 37$	NRE-c-3	
	CI		$37 \leq P < 56$	NRE-c-4	
	sve		$56 \leq P < 130$	NRE-c-5	
			$130 \leq P \leq 560$	NRE-c-6	
			$P > 560$	NRE-c-7	

Tablica I-2: Potkategorije kategorije motora NRG definirane u članku 4. stavku 1. točki 2.

Kategorija	Vrsta paljenja	Brzina rada	Raspon snage (kW)	Potkategorija	Referentna snaga
NRG	sve	promjenjiva	$P > 560$	NRG-v-1	najveća neto snaga
		stalna	$P > 560$	NRG-c-1	nazivna neto snaga

Tablica I-3: Potkategorije kategorije motora NRSh definirane u članku 4. stavku 1. točki 3.

Kategorija	Vrsta paljenja	Brzina rada	Raspon snage (kW)	Radni obujam (cm ³)	Potkategorija	Referentna snaga
NRSh	SI	promjenjiva ili stalna	$0 < P < 19$	$SV < 50$	NRSh-v-1a	najveća neto snaga
				$SV \geq 50$	NRSh-v-1b	

Tablica I-4: Potkategorije kategorije motora NRS definirane u članku 4. stavku 1. točki 4.

Kategorija	Vrsta paljenja	Brzina rada	Raspon snage (kW)	Radni obujam (cm ³)	Potkategorija	Referentna snaga
NRS	SI	promjenjiva ≥ 3 600 okr/min ili stalna	0 < P < 19	80 ≤ SV < 225	NRS-vr-1a	najveća neto snaga
				SV ≥ 225	NRS-vr-1b	
		promjenjiva < 3 600 okr/min		80 ≤ SV < 225	NRS-vi-1a	
				SV ≥ 225	NRS-vi-1b	
		promjenjiva ili stalna	19 ≤ P < 30	SV ≤ 1 000	NRS-v-2a	najveća neto snaga
				SV > 1 000	NRS-v-2b	
			30 ≤ P < 56	svaki	NRS-v-3	najveća neto snaga

Za motore < 19 kW radnog obujma < 80 cm³ u strojevima različitim od ručnih strojeva rabe se motori kategorije NRSh.

Tablica I-5: Potkategorije kategorije motora IWP definirane u članku 4. stavku 1. točki 5.

Kategorija	Vrsta paljenja	Brzina rada	Raspon snage (kW)	Potkategorija	Referentna snaga
IWP	sve	promjenjiva	19 ≤ P < 75	IWP-v-1	najveća neto snaga
			75 ≤ P < 130	IWP-v-2	
			130 ≤ P < 300	IWP-v-3	
			P ≥ 300	IWP-v-4	
		stalna	19 ≤ P < 75	IWP-c-1	nazivna neto snaga
			75 ≤ P < 130	IWP-c-2	
			130 ≤ P < 300	IWP-c-3	
			P ≥ 300	IWP-c-4	

Tablica I-6: Potkategorije kategorije motora IWA definirane u članku 4. stavku 1. točki 6.

Kategorija	Vrsta paljenja	Brzina rada	Raspon snage (kW)	Potkategorija	Referentna snaga
IWA	sve	promjenjiva	19 ≤ P < 75	IWA-v-1	najveća neto snaga
			75 ≤ P < 130	IWA-v-2	
			130 ≤ P < 300	IWA-v-3	
			P ≥ 300	IWA-v-4	

Kategorija	Vrsta paljenja	Brzina rada	Raspon snage (kW)	Potkategorija	Referentna snaga
		stalna	$19 \leq P < 75$	IWA-c-1	nazivna neto snaga
			$75 \leq P < 130$	IWA-c-2	
			$130 \leq P < 300$	IWA-c-3	
			$P \geq 300$	IWA-c-4	

Tablica I-7: Potkategorije kategorije motora RLL definirane u članku 4. stavku 1. točki 7.

Kategorija	Vrsta paljenja	Brzina rada	Raspon snage (kW)	Potkategorija	Referentna snaga
RLL	sve	promjenjiva	$P > 0$	RLL-v-1	najveća neto snaga
		stalna	$P > 0$	RLL-c-1	nazivna neto snaga

Tablica I-8: Potkategorije kategorije motora RLR definirane u članku 4. stavku 1. točki 8.

Kategorija	Vrsta paljenja	Brzina rada	Raspon snage (kW)	Potkategorija	Referentna snaga
RLR	sve	promjenjiva	$P > 0$	RLR-v-1	najveća neto snaga
		stalna	$P > 0$	RLR-c-1	nazivna neto snaga

Tablica I-9: Potkategorije kategorije motora SMB definirane u članku 4. stavku 1. točki 9.

Kategorija	Vrsta paljenja	Brzina rada	Raspon snage (kW)	Potkategorija	Referentna snaga
SMB	SI	promjenjiva ili stalna	$P > 0$	SMB-v-1	najveća neto snaga

Tablica I-10: Potkategorije kategorije motora ATS definirane u članku 4. stavku 1. točki 10.

Kategorija	Vrsta paljenja	Brzina rada	Raspon snage (kW)	Potkategorija	Referentna snaga
ATS	SI	promjenjiva ili stalna	$P > 0$	ATS-v-1	najveća neto snaga

PRILOG II.

Granične vrijednosti emisija ispušnih plinova iz članka 18. stavka 2.

Tablica II-1: Granične vrijednosti emisija stupnja V. kategorije motora NRE definirane u članku 4. stavku 1. točki 1.

Stupanj emisije	Potkategorija motora	Raspon snage	Vrsta paljenja	CO	HC	NO _x	masa PM	PN	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	#/kWh	
stupanj V.	NRE-v-1 NRE-c-1	0 < P < 8	CI	8,00	(HC + NO _x ≤ 7,50)		0,40 ⁽¹⁾	—	1,10
stupanj V.	NRE-v-2 NRE-c-2	8 ≤ P < 19	CI	6,60	(HC + NO _x ≤ 7,50)		0,40	—	1,10
stupanj V.	NRE-v-3 NRE-c-3	19 ≤ P < 37	CI	5,00	(HC + NO _x ≤ 4,70)		0,015	1×10^{12}	1,10
stupanj V.	NRE-v-4 NRE-c-4	37 ≤ P < 56	CI	5,00	(HC + NO _x ≤ 4,70)		0,015	1×10^{12}	1,10
stupanj V.	NRE-v-5 NRE-c-5	56 ≤ P < 130	sve	5,00	0,19	0,40	0,015	1×10^{12}	1,10
stupanj V.	NRE-v-6 NRE-c-6	130 ≤ P ≤ 560	sve	3,50	0,19	0,40	0,015	1×10^{12}	1,10
stupanj V.	NRE-v-7 NRE-c-7	P > 560	sve	3,50	0,19	3,50	0,045	—	6,00

⁽¹⁾ 0,60 za zrakom hlađene motore s izravnim ubrizgavanjem koji se mogu paliti ručno.

Tablica II-2: Granične vrijednosti emisija stupnja V. kategorije motora NRG definirane u članku 4. stavku 1. točki 2.

Stupanj emisije	Potkategorija motora	Raspon snage	Vrsta paljenja	CO	HC	NO _x	masa PM	PN	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	#/kWh	
stupanj V.	NRG-v-1 NRG-c-1	P > 560	sve	3,50	0,19	0,67	0,035	—	6,00

Tablica II-3: Granične vrijednosti emisija stupnja V. kategorije motora NRSh definirane u članku 4. stavku 1. točki 3.

Stupanj emisije	Potkategorija motora	Raspon snage	Vrsta paljenja	CO	HC + NO _x
		kW		g/kWh	g/kWh
stupanj V.	NRSh-v-1a	0 < P < 19	SI	805	50
stupanj V.	NRSh-v-1b			603	72

Tablica II-4: Granične vrijednosti emisija stupnja V. kategorije motora NRS definirane u članku 4. stavku 1. točki 4.

Stupanj emisije	Potkategorija motora	Raspon snage	Vrsta paljenja	CO	HC + NO _x
		kW		g/kWh	g/kWh
stupanj V.	NRS-vr-1a NRS-vi-1a	0 < P < 19	SI	610	10
stupanj V.	NRS-vr-1b NRS-vi-1b			610	8
stupanj V.	NRS-v-2a	19 ≤ P ≤ 30		610	8
stupanj V.	NRS-v-2b NRS-v-3	19 ≤ P < 56		4,40 (*)	2,70 (*)

(*) Opcionalno, kao druga mogućnost, svaka kombinacija vrijednosti koja zadovoljava jednadžbu $(HC + NO_x) \times CO^{0.784} \leq 8,57$ i sljedeće uvjete: $CO \leq 20,6$ g/kWh i $(HC + NO_x) \leq 2,7$ g/kWh.

Tablica II-5: Granične vrijednosti emisija stupnja V. kategorije motora IWP definirane u članku 4. stavku 1. točki 5.

Stupanj emisije	Potkategorija motora	Raspon snage	Vrsta paljenja	CO	HC	NO _x	masa PM	PN	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	#/kWh	
stupanj V.	IWP-v-1 IWP-c-1	19 ≤ P < 75	sve	5,00	(HC+NO _x ≤ 4,70)		0,30	—	6,00
stupanj V.	IWP-v-2 IWP-c-2	75 ≤ P < 130	sve	5,00	(HC+NO _x ≤ 5,40)		0,14	—	6,00
stupanj V.	IWP-v-3 IWP-c-3	130 ≤ P < 300	sve	3,50	1,00	2,10	0,10	—	6,00
stupanj V.	IWP-v-4 IWP-c-4	P ≥ 300	sve	3,50	0,19	1,80	0,015	1×10^{12}	6,00

Tablica II-6: Granične vrijednosti emisija stupnja V. kategorije motora IWA definirane u članku 4. stavku 1. točki 6.

Stupanj emisije	Potkategorija motora	Raspon snage	Vrsta paljenja	CO	HC	NO _x	masa PM	PN	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	#/kWh	
stupanj V.	IWA-v-1 IWA-c-1	19 ≤ P < 75	sve	5,00	(HC+NO _x ≤ 4,70)		0,30	—	6,00
stupanj V.	IWA-v-2 IWA-c-2	75 ≤ P < 130	sve	5,00	(HC+NO _x ≤ 5,40)		0,14	—	6,00

Stupanj emisije	Potkategorija motora	Raspon snage	Vrsta paljenja	CO	HC	NO _x	masa PM	PN	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	#/kWh	
stupanj V.	IWA-v-3 IWA-c-3	$130 \leq P < 300$	sve	3,50	1,00	2,10	0,10	—	6,00
stupanj V.	IWA-v-4 IWA-c-4	$P \geq 300$	sve	3,50	0,19	1,80	0,015	1×10^{12}	6,00

Tablica II-7: Granične vrijednosti emisija stupnja V. kategorije motora RLL definirane u članku 4. stavku 1. točki 7.

Stupanj emisije	Potkategorija motora	Raspon snage	Vrsta paljenja	CO	HC	NO _x	masa PM	PN	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	#/kWh	
stupanj V.	RLL-c-1 RLL-v-1	$P > 0$	sve	3,50	$(HC+NO_x \leq 4,00)$		0,025	—	6,00

Tablica II-8: Granične vrijednosti emisija stupnja V. kategorije motora RLR definirane u članku 4. stavku 1. točki 8.

Stupanj emisije	Potkategorija motora	Raspon snage	Vrsta paljenja	CO	HC	NO _x	masa PM	PN	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	#/kWh	
stupanj V.	RLR-c-1 RLR-v-1	$P > 0$	sve	3,50	0,19	2,00	0,015	1×10^{12}	6,00

Tablica II-9: Granične vrijednosti emisija stupnja V. kategorije motora SMB definirane u članku 4. stavku 1. točki 9.

Stupanj emisije	Potkategorija motora	Raspon snage	Vrsta paljenja	CO	NO _x	HC
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh
stupanj V.	SMB-v-1	$P > 0$	SI	275	—	75

Tablica II-10: Granične vrijednosti emisija stupnja V. kategorije motora ATS definirane u članku 4. stavku 1. točki 10.

Stupanj emisije	Potkategorija motora	Raspon snage	Vrsta paljenja	CO	HC + NO _x
		kW		g/kWh	g/kWh
stupanj V.	ATS-v-1	$P > 0$	SI	400	8

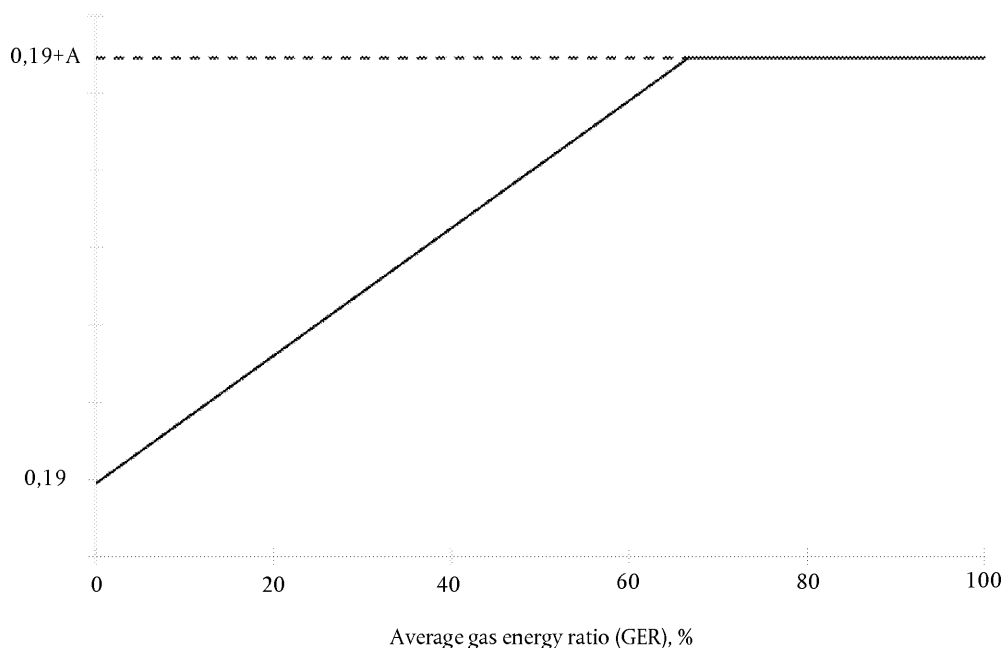
Posebne odredbe o ukupnim graničnim vrijednostima ugljikovodika (HC) za motore posve ili djelomično pogonjene plinom

1. Za potkategorije s definiranim faktorom A granična vrijednost ugljikovodika za motore posve ili djelomično pogonjene plinom navedena u tablicama od II-1 do II-10 zamjenjuje se graničnom vrijednošću izračunanom uz upotrebu sljedeće formule:

$$HC = 0,19 + (1,5 \times A \times GER)$$

u kojoj je GER prosječan omjer plina i energije tijekom odgovarajućeg ispitnog ciklusa. Kada se primjenjuju i stacionarni ispitni ciklus i dinamički ispitni ciklus, GER se određuje iz dinamičkog ispitnog ciklusa s toplim startom. Kada se primjenjuje više stacionarnih ispitnih ciklusa, prosječan GER određuje se za svaki ciklus pojedinačno.

Ako izračunana granična vrijednost za HC prelazi vrijednost od $0,19 + A$, ograničenje za HC postavlja se na $0,19 + A$.

Slika 1. Dijagram prikazuje granične vrijednosti emisije ugljikovodika kao funkcije prosječnoga GER-a

2. Za potkategorije s kombiniranom graničnom vrijednošću ugljikovodika i dušikovih oksida kombinirana granična vrijednost za ugljikovodike i dušikove okside smanjuje se za $0,19 \text{ g/kWh}$ i primjenjuje samo za dušikove okside.
3. Formula se ne primjenjuje na motore koji nisu pogonjeni plinom.

PRILOG III.

Raspored za primjenu ove Uredbe u odnosu na EU homologaciju tipa i stavljanje na tržište

Tablica III-1: Datumi primjene ove Uredbe za kategoriju motora NRE

Kategorija	Vrsta paljenja	Raspon snage (kW)	Potkategorija	Obvezni datum primjene ove Uredbe za	
				EU homologaciju tipa motora	stavljanje motora na tržište
NRE	CI	$0 < P < 8$	NRE-v-1 NRE-c-1	1. siječnja 2018.	1. siječnja 2019.
	CI	$8 \leq P < 19$	NRE-v-2 NRE-c-2		
	CI	$19 \leq P < 37$	NRE-v-3 NRE-c-3	1. siječnja 2018.	1. siječnja 2019.
		$37 \leq P < 56$	NRE-v-4 NRE-c-4		
	sve	$56 \leq P < 130$	NRE-v-5 NRE-c-5	1. siječnja 2019.	1. siječnja 2020.
		$130 \leq P \leq 560$	NRE-v-6 NRE-c-6	1. siječnja 2018.	1. siječnja 2019.
		$P > 560$	NRE-v-7 NRE-c-7	1. siječnja 2018.	1. siječnja 2019.

Tablica III-2: Datumi primjene ove Uredbe za kategoriju motora NRG

Kategorija	Vrsta paljenja	Raspon snage (kW)	Potkategorija	Obvezni datum primjene ove Uredbe za	
				EU homologaciju tipa motora	stavljanje motora na tržište
NRG	sve	$P > 560$	NRG-v-1 NRG-c-1	1. siječnja 2018.	1. siječnja 2019.

Tablica III-3: Datumi primjene ove Uredbe za kategoriju motora NRSh

Kategorija	Vrsta paljenja	Raspon snage (kW)	Potkategorija	Obvezni datum primjene ove Uredbe za	
				EU homologaciju tipa motora	stavljanje motora na tržište
NRSh	SI	$0 < P < 19$	NRSh-v-1a NRSh-v-1b	1. siječnja 2018.	1. siječnja 2019.

Tablica III-4: Datumi primjene ove Uredbe za kategoriju motora NRS

Kategorija	Vrsta paljenja	Raspon snage (kW)	Potkategorija	Obvezni datum primjene ove Uredbe za	
				EU homologaciju tipa motora	stavljanje motora na tržište
NRS	SI	$0 < P < 56$	NRS-vr-1a NRS-vi-1a NRS-vr-1b NRS-vi-1b NRS-v-2a NRS-v-2b NRS-v-3	1. siječnja 2018.	1. siječnja 2019.

Tablica III-5: Datumi primjene ove Uredbe za kategoriju motora IWP

Kategorija	Vrsta paljenja	Raspon snage (kW)	Potkategorija	Obvezni datum primjene ove Uredbe za	
				EU homologaciju tipa motora	stavljanje motora na tržište
IWP	sve	$19 \leq P < 300$	IWP-v-1 IWP-c-1 IWP-v-2 IWP-c-2 IWP-v-3 IWP-c-3	1. siječnja 2018.	1. siječnja 2019.
		$P \geq 300$	IWP-v-4 IWP-c-4	1. siječnja 2019.	1. siječnja 2020.

Tablica III-6: Datumi primjene ove Uredbe za kategoriju motora IWA

Kategorija	Vrsta paljenja	Raspon snage (kW)	Potkategorija	Obvezni datum primjene ove Uredbe za	
				EU homologaciju tipa motora	stavljanje motora na tržište
IWA	sve	$19 \leq P < 300$	IWA-v-1 IWA-c-1 IWA-v-2 IWA-c-2 IWA-v-3 IWA-c-3	1. siječnja 2018.	1. siječnja 2019.
		$P \geq 300$	IWA-v-4 IWA-c-4	1. siječnja 2019.	1. siječnja 2020.

Tablica III-7: Datumi primjene ove Uredbe za kategoriju motora RLL

Kategorija	Vrsta paljenja	Raspon snage (kW)	Potkategorija	Obvezni datum primjene ove Uredbe za	
				EU homologaciju tipa motora	stavljanje motora na tržište
RLL	sve	$P > 0$	RLL-v-1 RLL-c-1	1. siječnja 2020.	1. siječnja 2021.

Tablica III-8: Datumi primjene ove Uredbe za kategoriju motora RLR

Kategorija	Vrsta paljenja	Raspon snage (kW)	Potkategorija	Obvezni datum primjene ove Uredbe za	
				EU homologaciju tipa motora	stavljanje motora na tržište
RLR	sve	$P > 0$	RLR-v-1 RLR-c-1	1. siječnja 2020.	1. siječnja 2021.

Tablica III-9: Datumi primjene ove Uredbe za kategoriju motora SMB

Kategorija	Vrsta paljenja	Raspon snage (kW)	Potkategorija	Obvezni datum primjene ove Uredbe za	
				EU homologaciju tipa motora	stavljanje motora na tržište
SMB	SI	$P > 0$	SMB-v-1	1. siječnja 2018.	1. siječnja 2019.

Tablica III-10: Datumi primjene ove Uredbe za kategoriju motora ATS

Kategorija	Vrsta paljenja	Raspon snage (kW)	Potkategorija	Obvezni datum primjene ove Uredbe za	
				EU homologaciju tipa motora	stavljanje motora na tržište
ATS	SI	$P > 0$	ATS-v-1	1. siječnja 2018.	1. siječnja 2019.

PRILOG IV.

Necestovni stacionarni ispitni ciklusi (NRSC)

Tablica IV-1: Ispitni ciklusi NRSC za kategoriju motora NRE

Kategorija	Brzina rada	Namjena	Potkategorija	NRSC
NRE	promjenjiva	motor promjenjive brzine vrtnje s referentnom snagom manjom od 19 kW	NRE-v-1 NRE-v-2	G2 ili C1
		motor promjenjive brzine vrtnje s referentnom snagom od 19 kW ili većom snagom, ali ne većom od 560 kW	NRE-v-3 NRE-v-4 NRE-v-5 NRE-v-6	C1
		motor promjenjive brzine vrtnje s referentnom snagom većom od 560 kW	NRE-v-7	C1
	stalna	motor stalne brzine vrtnje	NRE-c-1 NRE-c-2 NRE-c-3 NRE-c-4 NRE-c-5 NRE-c-6 NRE-c-7	D2

Tablica IV-2: Ispitni ciklusi NRSC za kategoriju motora NRG

Kategorija	Brzina rada	Namjena	Potkategorija	NRSC
NRG	promjenjiva	motor promjenjive brzine vrtnje za generator	NRG-v-1	C1
	stalna	motor stalne brzine vrtnje za generator	NRG-c-1	D2

Tablica IV-3: Ispitni ciklusi NRSC za kategoriju motora NRSh

Kategorija	Brzina rada	Namjena	Potkategorija	NRSC
NRSh	promjenjiva ili stalna	motor referentne snage najviše 19 kW isključivo za uporabu u ručnim strojevima	NRSh-v-1a NRSh-v-1b	G3

Tablica IV-4: Ispitni ciklusi NRSC za kategoriju motora NRS

Kategorija	Brzina rada	Namjena	Potkategorija	NRSC
NRS	promjenjiva < 3 600 okr/min	motor promjenjive brzine vrtnje i referentne snage od najviše 19 kW namijenjen za rad na < 3 600 okr/min	NRS-vi-1a NRS-vi-1b	G1

Kategorija	Brzina rada	Namjena	Potkategorija	NRSC
	promjenjiva ≥ 3 600 okr/ min ili stalna	motor promjenjive brzine vrtnje i referentne snage od najviše 19 kW namijenjen za rad na < 3 600 okr/min; motor stalne brzine vrtnje i referentne snage od najviše 19 kW	NRS-vr-1a NRS-vr-1b	G2
	promjenjiva ili stalna	motor referentne snage između 19 i 30 kW i ukupnog radnog obujma manjeg od 1 litre	NRS-v-2a	G2
		motor referentne snage veće od 19 kW koji nije motor referentne snage između 19 i 30 kW i ukupnog radnog obujma manjeg od 1 litre	NRS-v-2b NRS-v-3	C2

Tablica IV-5: Ispitni ciklusi NRSC za kategoriju motora IWP

Kategorija	Brzina rada	Namjena	Potkategorija	NRSC
IWP	promjenjiva	pogonski motor promjenjive brzine vrtnje koji radi prema krivulji propelera s fiksnim krilima	IWP-v-1 IWP-v-2 IWP-v-3 IWP-v-4	E3
	stalna	pogonski motor stalne brzine vrtnje koji radi s propelerom s prekretnim krilima ili propelerom s električnom spojkom	IWP-c-1 IWP-c-2 IWP-c-3 IWP-c-4	E2

Tablica IV-6: Ispitni ciklusi NRSC za kategoriju motora IWA

Kategorija	Brzina rada	Namjena	Potkategorija	NRSC
IWA	promjenjiva	motor promjenjive brzine vrtnje za pomoćnu uporabu u plovilima unutarnje plovidbe	IWA-v-1 IWA-v-2 IWA-v-3 IWA-v-4	C1
	stalna	motor stalne brzine vrtnje za pomoćnu uporabu u plovilima unutarnje plovidbe	IWA-c-1 IWA-c-2 IWA-c-3 IWA-c-4	D2

Tablica IV-7: Ispitni ciklusi NRSC za kategoriju motora RLL

Kategorija	Brzina rada	Namjena	Potkategorija	NRSC
RLL	promjenjiva	motor promjenjive brzine vrtnje za pogon lokomotiva	RLL-v-1	F
	stalna	motor stalne brzine vrtnje za pogon lokomotiva	RLL-c-1	D2

Tablica IV-8: Ispitni ciklusi NRSC za kategoriju motora RLR

Kategorija	Brzina rada	Namjena	Potkategorija	NRSC
RLR	promjenjiva	motor promjenjive brzine vrtnje za pogon motornih vagona	RLR-v-1	C1
	stalna	motor stalne brzine vrtnje za pogon motornih vagona	RLR-c-1	D2

Tablica IV-9: Ispitni ciklusi NRSC za kategoriju motora SMB

Kategorija	Brzina rada	Namjena	Potkategorija	NRSC
SMB	promjenjiva ili stalna	motori za pogon motornih saonica	SMB-v-1	H

Tablica IV-10: Ispitni ciklusi NRSC za kategoriju motora ATS

Kategorija	Brzina rada	Namjena	Potkategorija	NRSC
ATS	promjenjiva ili stalna	motori za pogon ATV-a ili SbS-a	ATS-v-1	G1

Necestovni dinamički ispitni ciklusi

Tablica IV-11: Necestovni dinamički ispitni ciklus za kategoriju motora NRE

Kategorija	Brzina rada	Namjena	Potkategorija	
NRE	promjenjiva	motor promjenjive brzine vrtnje s referentnom snagom od 19 kW ili većom snagom, ali ne većom od 560 kW	NRE-v-3 NRE-v-4 NRE-v-5 NRE-v-6	NRTC

Tablica IV-12: Necestovni dinamički ispitni ciklus za kategoriju motora NRS ⁽¹⁾

Kategorija	Brzina rada	Namjena	Potkategorija	
NRS	promjenjiva ili stalna	motor referentne snage veće od 19 kW koji nije motor koji ima i referentnu snagu između 19 i 30 kW i ukupni radni obujam manji od 1 litre	NRS-v-2b NRS-v-3	LSI-NRTC

⁽¹⁾ Primjenjivo samo za motore najveće ispitne brzine vrtnje ≤ 3 400 okr/min.

PRILOG V.

Razdoblja trajnosti emisija (EDP) iz članka 25. stavka 1.

Tablica V-1: EDP za kategoriju motora NRE

Kategorija	Vrsta paljenja	Brzina rada	Raspon snage (kW)	Potkategorija	EDP (sati)
NRE	CI	promjenjiva	$0 < P < 8$	NRE-v-1	3 000
	CI		$8 \leq P < 19$	NRE-v-2	
	CI		$19 \leq P < 37$	NRE-v-3	5 000
	CI		$37 \leq P < 56$	NRE-v-4	8 000
	sve		$56 \leq P < 130$	NRE-v-5	
			$130 \leq P \leq 560$	NRE-v-6	
			$P > 560$	NRE-v-7	
	CI	stalna	$0 < P < 8$	NRE-c-1	3 000
	CI		$8 \leq P < 19$	NRE-c-2	
	CI		$19 \leq P < 37$	NRE-c-3	
	CI		$37 \leq P < 56$	NRE-c-4	8 000
	sve		$56 \leq P < 130$	NRE-c-5	
			$130 \leq P \leq 560$	NRE-c-6	
			$P > 560$	NRE-c-7	

Tablica V-2: EDP za kategoriju motora NRG

Kategorija	Vrsta paljenja	Brzina rada	Raspon snage (kW)	Potkategorija	EDP (sati)
NRG	sve	stalna	$P > 560$	NRG-v-1	8 000
		promjenjiva		NRG-c-1	

Tablica V-3: EDP za kategoriju motora NRSh

Kategorija	Vrsta paljenja	Brzina rada	Raspon snage (kW)	Radni obujam (cm ³)	Potkategorija	EDP (sati)
NRSh	SI	promjenjiva ili stalna	$0 < P < 19$	$SV < 50$	NRSh-v-1a	50/125/300 ⁽¹⁾
				$SV \geq 50$	NRSh-v-1b	

⁽¹⁾ Sati EDP-a odgovaraju kategorijama EDP-a Kat 1./Kat 2./Kat 3. kako su definirane u delegiranim aktima donesenima na temelju ove Uredbe.

Tablica V-4: EDP za kategoriju motora NRS

Kategorija	Vrsta paljenja	Brzina rada	Raspon snage (kW)	Radni obujam (cm ³)	Potkategorija	EDP (sati)
NRS	SI	promjenjiva ≥ 3 600 okr/min ili stalna	0 < P < 19	80 ≤ SV < 225	NRS-vr-1a	125/250/500 ⁽¹⁾
		promjenjiva < 3 600 okr/min			NRS-vi-1a	
		promjenjiva ≥ 3 600 okr/min ili stalna		SV ≥ 225	NRS-vr-1b	250/500/1 000 ⁽¹⁾
		promjenjiva < 3 600 okr/min			NRS-vi-1b	
		promjenjiva ili stalna	19 ≤ P < 30	SV ≤ 1 000	NRS-v-2a	1 000
				SV > 1 000	NRS-v-2b	5 000
			30 ≤ P < 56	svaki	NRS-v-3	5 000

⁽¹⁾ Sati EDP-a odgovaraju kategorijama EDP-a Kat 1./Kat 2./Kat 3. kako su definirane u delegiranim aktima donesenima na temelju ove Uredbe.

Tablica V-5: EDP za kategoriju motora IWP

Kategorija	Vrsta paljenja	Brzina rada	Raspon snage (kW)	Potkategorija	EDP (sati)
IWP	sve	promjenjiva	19 ≤ P < 75	IWP-v-1	10 000
			75 ≤ P < 130	IWP-v-2	
			130 ≤ P < 300	IWP-v-3	
			P ≥ 300	IWP-v-4	
		stalna	19 ≤ P < 75	IWP-c-1	10 000
			75 ≤ P < 130	IWP-c-2	
			130 ≤ P < 300	IWP-c-3	
			P ≥ 300	IWP-c-4	

Tablica V-6: EDP za kategoriju motora IWA

Kategorija	Vrsta paljenja	Brzina rada	Raspon snage (kW)	Potkategorija	EDP (sati)
IWA	sve	promjenjiva	19 ≤ P < 75	IWA-v-1	10 000
			75 ≤ P < 130	IWA-v-2	
			130 ≤ P < 300	IWA-v-3	
			P ≥ 300	IWA-v-4	

Kategorija	Vrsta paljenja	Brzina rada	Raspon snage (kW)	Potkategorija	EDP (sati)
		stalna	$19 \leq P < 75$	IWA-c-1	10 000
			$75 \leq P < 130$	IWA-c-2	
			$130 \leq P < 300$	IWA-c-3	
			$P \geq 300$	IWP-c-4	

Tablica V-7: EDP za kategoriju motora RLL

Kategorija	Vrsta paljenja	Brzina rada	Raspon snage (kW)	Potkategorija	EDP (sati)
RLL	sve	promjenjiva	$P > 0$	RLL-v-1	10 000
		Stalna	$P > 0$	RLL-c-1	

Tablica V-8: EDP za kategoriju motora RLR

Kategorija	Vrsta paljenja	Brzina rada	Raspon snage (kW)	Potkategorija	EDP (sati)
RLR	sve	promjenjiva	$P > 0$	RLR-v-1	10 000
		Stalna	$P > 0$	RLR-c-1	

Tablica V-9: EDP za kategoriju motora SMB

Kategorija	Vrsta paljenja	Brzina rada	Raspon snage (kW)	Potkategorija	EDP (sati)
SMB	SI	promjenjiva ili stalna	$P > 0$	SMB-v-1	400 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Alternativno, dopušteno je razdoblje trajnosti emisije od 8 000 km.

Tablica V-10: EDP za kategoriju motora ATS

Kategorija	Vrsta paljenja	Brzina rada	Raspon snage (kW)	Potkategorija	EDP (sati)
ATS	SI	promjenjiva ili stalna	$P > 0$	ATS-v-1	500/1 000 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Sati EDP-a odgovaraju sljedećim ukupnim radnim obujmima motora: $< 100 \text{ cm}^3/\geq 100 \text{ cm}^3$.

PRILOG VI.

Granične vrijednosti emisija motora s posebnom namjenom (SPE) iz članka 34. stavka 5.

Tablica VI-1: Granične vrijednosti emisija SPE za kategoriju motora NRE

Stupanj emisije	Potkategorija motora	Raspon snage	Vrsta paljenja	CO	HC	NO _x	masa PM	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	
SPE	NRE-v-1 NRE-c-1	$0 < P < 8$	CI	8	7,5		0,4	6,0
SPE	NRE-v-2 NRE-c-2	$8 \leq P < 19$	CI	6,6	7,5		0,4	6,0
SPE	NRE-v-3 NRE-c-3	$19 \leq P < 37$	CI	5,5	7,5		0,6	6,0
SPE	NRE-v-4 NRE-c-4	$37 \leq P < 56$	CI	5,0	4,7		0,4	6,0
SPE	NRE-v-5 NRE-c-5	$56 \leq P < 130$	sve	5,0	4,0		0,3	6,0
SPE	NRE-v-6 NRE-c-6	$130 \leq P \leq 560$	sve	3,5	4,0		0,2	6,0
SPE	NRE-v-7 NRE-c-7	$P > 560$	sve	3,5	6,4		0,2	6,0

Tablica VI-2: Granične vrijednosti emisija SPE za kategoriju motora NRG

Stupanj emisije	Potkategorija motora	Raspon snage	Vrsta paljenja	CO	HC	NO _x	masa PM	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	
SPE	NRG-c-1	$P > 560$	sve	3,5	6,4		0,2	6,0
	NRG-v-1							

Tablica VI-3: Granične vrijednosti emisija SPE za kategoriju motora RLL

Stupanj emisije	Potkategorija motora	Raspon snage	Vrsta paljenja	CO	HC	NO _x	masa PM	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	
SPE	RLL-v-1 RLL-c-1	$P \leq 560$	sve	3,5	$(HC + NO_x \leq 4,0)$		0,2	6,0
SPE	RLL-v-1 RLL-c-1	$P > 560$ kW	sve	3,5	0,5	6,0	0,2	6,0
SPE	RLL-v-1 RLL-c-1	$P > 2\,000$ kW i SVc ⁽¹⁾ > 5 litara	sve	3,5	0,4	7,4	0,2	6,0

⁽¹⁾ Radni obujam po cilindru.